

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΓ. * * * * *
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1913 *
ΤΕΥΧΟΣ 150 * * *

ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ: Οδός Χαριλάου Τριζούπη 22α

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΔΡ. 12

Τὸ τεῦχος 1 δραχμὴ

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ,”
ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ἑτησία δραχμαὶ 12.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α.

Ἔτος ΙΓ'. Ἀύγουστος 1913. Τεύχος 150
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἡ λειτουργία τῆς ἀδειανῆς ἐκκλησίας, ὑπὸ Ν. Ἀρχοντάτου.

Νικ. Σπανδωνῆς, ὑπὸ Κ.

Πίνακες Θεοτοκοπούλου, ὑπὸ Ἰω. Καραβία.

Θέατρα Ἀθηνῶν.

Νεκρικὲς στεροφές ὑπὸ Gilda.

Σημειώσεις ἐνὸς μηνός, ὑπὸ Λάφριδος.

Ποικίλη σελὶς (Πρωτότυπος ποιητής. — Ἀνδριὰς τοῦ Ἀδάμ. — Ἡ πληθώρα τῶν περιδικῶν. — Τὸ θέατρον καὶ αἱ γυναῖκες. — Σκαϊότης ποιητοῦ. — Ὁ Κάϊζερ καὶ ἡ νέα τέχνη. — Γνώμαι τοῦ Πουτσίνι. — Τὸ δέρμα τοῦ βιβλίου. — Πλαστὰ κειμήλια. — Δελτάρια ἀγίων. — Ἡ γυμνὴ χορεύτρια. — Τὸ γηραιὸν μοντέλο).

Γράμματα καὶ Τέχναι.

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ψαροπούλες ἀλιεύουσαι.

Τὸ μουσικό.

Ν. Σπανδωνῆς.

Οἱ Ἀλβανοὶ λόγιοι.

Χιώτης Ψαράς.

Adorée Villany.

Στὴν ἀκρογιάλια.

ΕΓΓΡΑΨΑΤΕ ΝΕΟΥΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΣ

Ὁ ἐγγράφων ἓνα νέον συνδρομητὴν εἰς τὴν «Πινακοθήκην» λαμβάνει δωρεὰν τὸ Ἡμερολόγιον τῆς «Πινακοθήκης» τόμον ἐκ σελ. 256.

Ὁ ἐγγράφων δύο, τὸ «Ἡμερολόγιον» καὶ τὰ Χρυσάνθεμα μετὰ χρωματιστῶν εἰκόνων, λογοτεχνήματα τοῦ κ. Καλογεροπούλου.

Ὁ ἐγγράφων τρεῖς, λαμβάνει πέντε μεγάλα εἰκόνας καταλλήλους διὰ πλαίσιον καὶ τρεῖς ἐκδόσεις βιβλίων «Πινακοθήκης».

Ὁ ἐγγράφων πλείονας τῶν τριῶν, λαμβάνει ἐν λαχείῳ τοῦ ἔθν. στόλου, πέντε εἰκόνας, τρία βιβλία καὶ τὴν «Πινακοθήκην» δωρεὰν ἐπὶ ἓν ἔτος.

Ὁρος ἀπαράβατος ἡ προπληρωμὴ τῆς ἑτησίας συνδρομῆς τῶν ἐγγραφομένων.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Στοιχειοθετή. — Καθὼς ὁ Γουτεμβέργιος παύσαται φέρων γενεάδα τοῦτο ὑποστηρίζει εἰς Γερμανίᾳ καθηγητής.

Δ. Σ. Ἐνταῦθα. — Ὁ ποιητὴς τῆς «Ἀγρομπελίας» Στεφ. Βεργουδάκης ἠτοκτόνησεν ἐσχάτως εἰς τὸ Ζάππειον, πάσχων ἐκ νευρασθενείας.

Περὶ τῆς. — Ἡ παθολογικὴ κατάσταση ἥτις δημιουργεῖται ἐν τῇ εἰς τὰ ὑψηλὰ ὄρη ἀναβάσεως καλεῖται ὑποπάθεια (malade montagne). Ἐνδείκνυνται ἐνίοτε ὀξυγόνα.

Ζωγράφος. — Ἡ Μαγδαληνὴ Ζακκελὶν εἶνε ἀρίστη Παρισινὴ ζωγράφος. Ἐλαβε καὶ τὸ πρῶτον βραβεῖον εἰς τὴν ἐκθεσὶν τῶν Γάλλων καλλιτεχνῶν.

Βιβλιοφιλία. — Ἐμερίμωσαν καὶ δι' αὐτὸ οἱ ἐρευνεῖται. Εἰς δημοδιδασκαλίας τῆς Σαοδηρίας ἐφευρε μὴ ἀνῆλθε δι' οὗ γράφει τις ἀκόπως τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου.

Σπ. Β. — Ὁ Ἅγιος ποιητὴς καὶ ἐποητής διανυστοφῆς Κιπλινγκ διέμενεν ἐσχάτως ἐν Καϊκούτι. Πρὸς τινας μετέβη εἰς τὸ Κάϊρον. Ἐν τῷ δημοφιλέστερος καὶ μάλιστα περιεχρὸς Ἄγγλος λογοτέχνης καὶ ποιητής. Θανατοῦνται τὰ «Ἀγγλικά» τῆς Ζούγκλας καὶ τὰ «Στρατιωτικὰ ποιήματα» του. Τὰ τελευταῖα ἐκανεύθη ἀπὸ τῶν πόλεμον πρὸς τοὺς Μάδρες.

**ΠΡΟΤΥΠΟΝ
ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ
ΔΩΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΟΥ**

ΥΠΟ ΤΗΝ ΥΨ. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΣ
Ο Λ Γ Α Σ

ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΡ. 26

Δέχεται μαθητρίδας ἐσωτερικάς, ἐξωτερικάς καὶ ἡμιτροφίμους. Οἶκον ευρύχωρον, εὐάερον καὶ πληροῦν πάντας ἐν γένει τοὺς ὁροὺς τῆς ὑγιεινῆς. Τροφὴ καθαρά, ὑγιεινὴ καὶ ἀφθονος. Φροντὶς περὶ πάντων ἐν γένει τῶν ἀφορώντων τὰς μαθητρίδας καθαρῶς οἰκογενειακῇ. Μαθήματα διδασκόμενα ὑπὸ τριάντων ἐν ὅλῳ καθηγητῶν καὶ διδασκαλῶν, ἀπάντων γνωστοτάτων ἐν Ἀθῆναις. Ἑλληνικά, Γαλλικά, Ἀγγλικά, Ἰταλικά καὶ Γερμανικά. Ἐκ τῶν τριῶν Γαλλίδων διδασκαλιστῶν ἡ μία παραμένει διαρκῶς εἰς τὸ Κατάστημα, ὡς καὶ ἡ Ἀγγλὶς διδασκάλισσα.

Ἰδιαίτερα φροντὶς διὰ τὰ μαθήματα τῆς Οἰκίας καὶ Οἰκονομίας καὶ διὰ τὰ σχετικὰ πρὸς ταύτην, (κοπτικὴ, ραπτικὴ, πιλοποιΐα κλπ.) Γυμναστικὴ Σουηδική. Ἀποτελεσματικωτάτη διδασκαλία τῶν μαθημάτων τῆς Μουσικῆς (ὄργανικῆς καὶ φωνητικῆς.) Ζωγραφικῆς καὶ πυρογραφίας.

Τὸ Πρότυπον Παρθέναγωγεῖον συμπληροῖ ἤδη δεῖξιν εἰκοσι καὶ τριῶν ὁλῶν ἐτῶν, τιμηθὲν πάντοτε διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ κρατίστου μέρους τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας καὶ οὐδεμιᾶς δαπάνης καὶ θυσίας φεισθέν, ὡς παρακολούθη τὰς ἐν τῇ παιδαγωγικῇ προσόδους τοῦ πολιτισμένου κόσμου.

Πληροφορίαι καθ' ἑκάστην ἀπὸ τῆς 9—12 π. μ.

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ”

Παρακαλοῦνται οἱ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν τῶν, ὅπως ἀποστείλωσιν αὐτὴν ἀπ' εὐθείας πρὸς τὴν ἐν Ἀθῆναις Διεύθυνσιν τῆς «Πινακοθήκης», ἀφαιροῦντες τὰ ἔξοδα τῆς ἀποστολῆς.

Εἰς τοὺς καθυστεροῦντας διακόπτεται ἡ ἀποστολὴ τοῦ φύλλου.

ΕΡΓΑ

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΗΣ «ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ»

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ. Σελ. 208.—Δρ. 3.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ. Διηγήματα εἰκονο-

γραφήματα Σελ. 64.—Δρ. 2.

ΧΡΥΣΑΝΘΕΜΑ. Πέζα ποιήματα μετὰ χρωματιστῶν

εἰκόνων. Σελ. 174.—Δρ. 3.

ΣΑΤΥΡΑΙ. Διηγήματα. Σελ. 64.—Δρ. 2.

ΦΩΤΟΣΚΙΑΣΕΙΣ. Πέζα ποιήματα μετ' εἰκόνων

Σελ. 64.—Δρ. 1.

ΣΕΛΙΔΕΣ. Διηγήματα. Σελ. 128.—Δρ. 2.

ΦΥΛΛΑ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ. Ἐντυπώσεις καὶ σκέ-

ψεις. Σελ. 84.—Δρ. 1.

ΑΝΑΓΛΥΦΑ. Διηγήματα. Σελ. 64.—Δρ. 1.

Πωλοῦνται εἰς τὰ γραφεῖά μας διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Πινακοθήκης» εἰς τὸ ἥμισυ τῆς τιμῆς.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,”

ΤΟ “ΚΡΥΦΟ ΣΧΟΛΕΙΟ,” πίναξ Ν. Γόζη Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα Δρ. 1. Ἐπὶ χονδρῶν χάτον δραχ. 3.

“ΔΥΟ ΠΟΝΟΙ,” δράμα Φρ. Κοππὲ, κατὰ μετάφρα-

σιν Ἀγνὸς Θέρων. Ἐπὶ Ὀλλανδικῶν χάτον Δρ. 1.

ΤΟ “ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ,” δράμα Ν. Λάσκαρη καὶ Π.

Δημητρακοπούλου Δρ. 1.

ΤΟ “ΠΑΣΧΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ,” πίναξ Φοῖβον Ἀρι-

στεῖος. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα Δρ. 1.

Η “ΜΙΚΡΑ ΕΠΑΙΤΙΣ,” πίναξ L. Perrault. Φωτο-

τυπία εἰς μέγα σχῆμα Δρ. 1.

Η “ΑΙΩΡΑ,” πίναξ Vigor. Φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα

Δρ. 1.

Ο “ΑΠΟΧΩΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΥΜΦΗΣ,” Πίναξ

Roche-grosse. Φωτοτυπία Δρ. 1.

Ο “ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΑΘΩΝΟΣ,” Τρίχρωμος

φωτοτυπία εἰς μέγα σχῆμα. Πίναξ Βέννιελ Δρ. 1.

ΤΟ “ΟΝΕΙΡΟΝ,” G. Bargelini Φωτοτυπία Δρ. 1.

Ο “ΣΕΥΕΙΣ ΕΚΛΕΓΩΝ ΠΡΟΤΥΠΟΝ,” Πίναξ

Vincent. Φωτοτυπία Δρ. 1.

Ο “ΕΝΤΑΦΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΜΗΤΟΣ Δ’ ΟΡ-

ΓΑΖ,” Πίναξ Δ. Θεοτοκοπούλου. Φωτοτυπία Δρ. 1.

“ΔΟΜΗΝΙΚΟΣ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΣ,” Καλλιτε-

χνική καὶ ιστορικὴ μελέτη ὑπὸ Ι. Καραβία, Δρ. 1.

“ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ,” Πίναξ J. Knorr. Δρ. 1.

Διὰ τοὺς συνδρομητὰς τῆς «Πινακοθήκης» εἰς τὸ

ἥμισυ τῆς τιμῆς

ΤΟΜΟΙ “ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,”

Ἄπο τοῦ Α' μέχρι τοῦ ΙΓ' ἔτους

εὑρίσκονται εἰς τὸ γραφεῖον μας τιμώμενοι οἱ

χρονόδοτοι ἕκαστος Δρ. 15, οἱ ἀπλόδοτοι Δρ. 12.

Διὰ τοὺς ἀγοράζοντας πλήρη σειρὰν γίνε-

ται ἔκπτωσης 25 τοῖς 100.

Καλύμματα χονσόδετα

τῆς “Πινακοθήκης,”

ὅλων τῶν ἐτῶν πωλοῦνται εἰς τὸ γρα-

φεῖον μας ἀντὶ Δρ. δύο ἕκαστον.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ “ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ”

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1912

Κομῆς τόμος ἐκ 256 σελίδων

Μελέται φιλολογικαί, καλλιτεχνικαί, ιστορικαί, ἐπιστημονικαί, διηγήματα, ποιήσεις, εἰκόνες ἔργων ζωγραφικῆς.

Τιμᾶται διὰ τοὺς συνδρομητὰς μᾶς δρ. 7. Διὰ τοὺς μὴ τοιοῦτους δρ. 3. Εἰς τοὺς νέους ἐγγραφόμενους συνδρομητὰς ἀποστέλλεται δωρεάν.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝΤΟΚΟΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ

Καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια.

Τροποποιηθείσης τῆς κλίμακος τῶν τόκων τῶν εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια νέων ἐντόκων καταθέσεων ἐν ὄψει ἢ ἐπὶ προθεσμίᾳ, δηλοποιεῖται, ὅτι ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1909 ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος δέχεται παρὰ τῶ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τοῖς Ὑποκαταστήμασιν αὐτῆς καταθέσεις εἰς τραπεζογραμμάτια ἀποδοτέας ἐν ὄψει ἢ ἐν ὀρισμένῃ προθεσμίᾳ ἐπὶ τόκῳ·

1) 1)2 τοῖς 0)0 κατ' ἔτος διὰ τὰς ἐν ὄψει ἀποδοτέας καταθέσεις μέχρι ποσοῦ δρ. 10.000 πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου τοῦ τόκου ὀριζομένου εἰς 4 τοῖς 0)0 κατ' ἔτος. Αἱ καταθέσεις αὗται γίνονται δεκταὶ καὶ εἰς ἀνοικτὸν λογαριασμὸν, παραδιδόμενου τῷ καταθέτῃ βιβλιαρίου λογαριασμοῦ καὶ βιβλιαρίου ἐπιταγῶν.

2 τοῖς 0)0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ ἑξ μηνῶν τοῦλάχιστον.

2) 1)2 τοῖς κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ ἑξ μηνῶν τοῦλάχιστον.

3 τοῖς 0)0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ δύο ἔτη τοῦλάχιστον.

3) 1)2 τοῖς 0)0 κατ' ἔτος διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ τέσσαρα ἔτη τοῦλάχιστον.

4 τοῖς 0)0 διὰ τὰς καταθέσεις τὰς ἀποδοτέας μετὰ πέντε ἔτη τοῦλάχιστον, ὡς καὶ διὰ τὰς πέρα τῶν πέντε ἐτῶν, ἢ τὰς διαρκεῖς.

Καταθέσεις εἰς χρυσὸν

Δέχεται ἔτι ἐντόκους καταθέσεις εἰς χρυσόν, ἢτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας Ἀγγλίας, ἀποδοτέας ἐν ὀρισμένῃ προθεσμίᾳ ἢ διαρκεῖς, ἐπὶ τόκῳ

1) 1)2 τοῖς 0)0 κατ' ἔτος διὰ καταθέσ. 6 μηνῶν τοῦλάχ.

2 » » » » » 1 ἔτους

2) 1)2 » » » » » 2 ἐτῶν

3 » » » » » 4 ἐτῶν

4 » » » » » 5 ἐτῶν

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεων ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαί ἢ ἀνώνυμοι.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται παρὰ τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτῇ· σὲ τοῦ καταθέτου παρὰ τοῖς Ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπεζῆς εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα, εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις.

Πρὸς τοὺς κ. κ. Ὑδρολόγητας τῆς πόλεως Ἀθηνῶν.

Προσκαλοῦνται οἱ κ. κ. Ὑδρολόγηται ὅπως προσέλθωσιν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Δήμου καὶ καταβάλωσι τὸ ἀντίτιμον τοῦ ὕδατος τρέχοντος ἔτους, καθόσον ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἡ ὑδραυλικὴ ὑπηρεσία τοῦ Δήμου θὰ εὐρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐνεργήσῃ τὴν ἀποκοπὴν τοῦ ὕδατος.

(Ἐκ τοῦ ὑδραυλικοῦ τμήματος τοῦ Δήμου Ἀθηναίων).

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ ΠΑΛΛΗ ΚΑΙ ΣΙΑΣ

ΑΘΗΝΑΙ—Ὁδὸς Ἑρμοῦ

Πλούτος γραφικῆς ὕλης.—Ἐντυπα καὶ ἐπισκεπτήρια καλλιτεχνικά.—Ἐργοστάσιον φακέλων τέλειον.—Χάρτης τυπογραφικὸς λευκὸς καὶ ἑξωφύλλων παντὸς εἶδους καὶ πάσης ποιότητος.

Χάρτης ἐφημερίδων. Ἐπιστολικά δελταρια.

Εὐθηνία, ἀκρίβεια, ταχύτης.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΕΠ. ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ—ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 10

Τὸ καλλιτεχνικώτερον φωτογραφεῖον τῶν Ἀθηνῶν.—Μηχανήματα τέλεια.—Ταχύτης. Τιμὰ ἀσυναγώνιστοι.

Μεγεθύνσεις καλλιτεχνικαί.

ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΕΙΟΝ

ΤΗΣ Β. ΑΥΛΗΣ

ΜΙΧ. ΑΡΝΙΩΤΟΥ

Ὁδὸς Πραξιτέλους ἀριθ. 42

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Καλλιτεχνικὴ ἐργασία

Τιμὰὶ συγκαταβατικαί

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΗΣ

Γλύπτης

Διπλωματοῦχος τῆς Καλλιτεχν. σχολῆς Ἀθηνῶν.

Ἐργαστήριον ἐν τῇ ὁδῷ Ἀναπαύσεως

Τμήμα μνημείων

Ἀναλαμβάνει τὴν κατασκευὴν καλλιτεχνικῶν μνημείων, ἀνδριάντων, προτομῶν, διακοσμήσεων.

ΘΕΡΙΝΑ ΘΕΑΜΑΤΑ

Ψαροπούλες ἀλιεύουσai

Τὸ μυστικὸ

Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΛΑΛΕΙΑΝΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΕΥΧΕΣ ΤΟΥ ΜΟΝΟΥ ΠΙΣΤΟΥ
ΓΙΑ ΝΑ ΤΗΣ ΘΥΜΗΘΗ ΚΑΙ ΣΑΛΑΓΥΡΙΣΗ
Η ΠΙΣΤΗ ΠΟΥ ΑΛΛΑΞΟΙΠΙΣΤΗΣΕ.

[Εἰς τὴν ζωὴν μου τὸ γλυκύτερο καλοκαίρι
εἶναι ὁ ἄγιος χειμῶνας τοῦ 912.
Εἰς τὴν γλυκύτατη σύντροφον, ποὺ τοὺς βοριάδες τὸν τοῖς βίαιους
μοῦ 'καμεν αἴρες θωπευτικές
καὶ τὴς θολῆς τὸν βορρῆς δροσοῦλα κρυστάλλινη,
ἀπὸ μακρὰν ἀπευθύνω
μαζὶ μετ' ἐκείνης τῶν ματιῶν μου καὶ τὴς σκέψεως μου ὅλες].

O MATRE PVLCHRA FILIA PVLCHRIOR

Oratius

I.

Εἶναι ἀναντίρρητη ἀλήθεια πῶς τὸ
αἰσθημα μῆς εἶναι αἰσθημα, γιατί
τὸ νοιώθουμε ἀπὸ τὴν ὅλη μας
ὁ ὅλκιός μας κόσμος ἔχει τοὺς
κάμπους ποὺ καμαρώνουν τὰ μά-
τια ἀπὸ μέσα γι' αὐτὸ καὶ νοιώ-
θουμε τόσο βαθειά, γι' αὐτὸ μῆς
διατρέχει τὸ ἱερό του ὄγος.

Τὸ χειμῶνα μὲ πικρὸν πῆλιν ἐπροφύλαγες τὰ
κάλλη τοῦ κορμιοῦ Σου τὰ ἀτέλειωτα, ἀπὸ τὰ ψυχρὰ
κατάρματα τοῦ ἀνέμου καὶ τὰ νερά τῶν βροχῶν.
Μὰ τώρα σπαρατταρεῖ ἀπὸ ἡδονικὴ ζωὴ τὸ καλοκαίρι.
Καί, θὰ γομνῶσθαι τὰ γλυκιά χερὰ Σου καὶ θὰ
ἐλευθερώσθαι τὸ Λιρκαὶο λαϊκὸ Σου. ὦ! χαρὰ μου!
μπροστά σ' ἐπὶ τὰ κάλλη θὰ κλείω τὰ μάτια γιὰ νὰ
ὀνειρεύομαι, καὶ μακρὰ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιά τοῦ ἀδελ-
φοῦ τοῦ θανάτου!

II.

AVE MARIA

Καὶ σκέπτομαι ὅταν θὰ καθώμαστε, μετ' ἐμὴν
νοῦλά μας 'στὸ πλάγι καὶ θὰ φιλοῦμε τὰ χερὰ Σου
τὴς σ' ἐμὴν ἀτέλειωτη ἀγκαλιά! Καὶ θὰ φιλοῦμε τὰ
ματάκια τὴς καὶ θὰ τὴν σφίγγουμε ἀπ' ἀγάπη τότε
ποῦ ἐμπόρετε καὶ ἐγέννητε τὴν ἰδική μας τὴν λα-
τρεία, ποὺ δὲν μποροῦν νὰ περικλείουν ἀνθρώ-
πινα ὄρια. Γλυκεῖά μου! μετ' ἐμὴν δεξὶ Σένα ἀγκαλιά-
ζοντας καὶ μετ' ἐμὴν τὴς καρδιᾶς σφίγγοντας τέ-
λεια ἀξέχωριστα ἀπὸ τὸ κορμὶ μου τὸ κορμὶ τὴς,
ἀπ' τὴν ψυχὴ μου τὴν ἀπέραντη τὸν ἀτέλειωτο λο-
γισμό τὴς καὶ ἀπ' τὴν καρδιά μου τὴν γαλήνια τὸ
γλυκὸ αἷμα τὴς ζωῆς τὴς. Καὶ μετ' ἐμὴν τὸν ἔρωτα τὴς
ἀσπαστες καὶ τὴς πελώριες φτερούγες θὰ ξεπετά-
γομαι ὑπεραίθερα, ὅταν τριγύρω μας οἱ ἄλλοι θὰ
καμαρώνουν τὴν παρέα μας μετ' ἐμὴν γλυκὰ τους τὰ
λογάρια καὶ μετ' ἐμὴν ἀστεῖά τους τὰ ὄμορφα. Ἀχ!
τότε θάθελα νὰ ἦταν καὶ ἡ Νόνα ἡ γλυκεῖά, ἡ κά-
ταπρη, ἡ Νόνα ἡ ἀγαπημένη, γιὰ νὰ αἰσθανθῶ
'στὸ μέτωπο τὸ ἐλαφρὸ βάρος τῶν χειλῶν ἐκείνων
ποῦ μερόνυχτα ἐστεφάνωναν τὸ μέτωπο καὶ τὰ μαλ-

λιά Σου νὰ αἰσθανθῶ ἀπ' τὸ ἀπαλὸ τὸ χέρι τὴς
'στὸ χέρι μου, ποῦ τὸ 'καμεν νὰ τρέμῃ ἀπὸ τὴν
ἱερὰ τὸν τὴ συγκίνησι, τὸ χέρι μου ποῦ ἀπλώνονταν
'στὰ χέρια τὰ δικὰ Σου. ὦ! μὴ με κάμης νὰ αἰ-
σθανθῶ πῶς μάταια σ' ἐμὴν κάθε στιγμὴ διευθύνω-
μαι, τραβῶ σ' ἐμὴν τὴ σκέψι καὶ τὸ νοῦ μου. Ἄλλο
κακὸ 'στὸν κόσμο δὲν θάχω ἐγὼ νὰ πάθω, Γλυκεῖά
ψυχὴ, γιὰ νὰ κίτταξαι τὸ μέλλον. Μετ' ἐμὴν ἀκτίνες τῶν
ματιῶν Σου τὴς ἀνίκατες σπᾶσε τὴν ὁμίχλη ποῦ
μῆς παιδεύει τώρα ἐμπρός μας καὶ ἰδὲ 'στὴν ἀκρὴ
ἐκείνη τὴν ὥραία τοῦ κάμπτου μας τὰ δύο ὀνόματα
τρέχουνε κοντά-κοντά καὶ πῶς, κάπου-κάπου ἀπλών-
ναι τὸ ἓνα εἰς τὸ ἄλλο τὰ χερὰ Σου. Αὐτὰ εἰ-
μαστε ἐμεῖς. Ἄν νομίζεις πῶς τὰ χερὰ Σου 'στὴ
ζωὴ Σου κάνουν νὰ ἦται τὸ ποτάμι ἐκεῖνο τὸ με-
γάλο, σκέψου πῶς θὰ Σε ἀδελφάνουν ἡ ὀλκιές δυ-
νάμεις τοῦ Πολυτεχνίτη Ἀνθρώπου, πῶς θὰ Σου
μεταβάλλουν τὴς ὁδοῦ τὴς μερομένης σύμφωνα μετ'
τὴς ἀνάγκης σου καὶ τὴς ιδιοτροπίας σου καὶ θὰ Σε
κάμουν νὰ δαπανῇς τὴ δύναμι Σου τὴν κρυστάλλινη
γιὰ νὰ κυλῇς μύλους σάν ζῆλον καὶ νὰ ποτίζεις
ἀγκυρότοπους.

Πὸ καλὰ ἂς ταξιδέψουμε τὸ ταξίδι τὴς ζωῆς
'στὴν τρίτη θέσι τοῦ καραβιοῦ τὴς, κοντὰ 'στους
ἄλλους τοὺς γελαστοὺς, τοὺς τραγουδιτάδες, τοὺς
βιολιτζήδες, τοὺς χαρούμενους, καὶ ὅχι κλεισμένοι
μέσ' 'στὴν ἀνιχνιστὴ καμπὴ τὴς πρώτης θέσεως,
ὅπου τὸ φέμμα θὰ μας ἀναγκάσῃ νὰ ἡμεθα δεμένοι
'στὸ βελουδένιο κάθισμα ἢ 'στὸ κρεβάτι, ὅπου θὰ
δείχνουμε πῶς μας ἐπείραξε πολὺ ἡ θάλασσα.

III.

Numinis aut poena est mors immatura
recepti aut pretium.

Lucanus.

Ἄν ὁ Θεὸς ἦναι Θεὸς καὶ στέχη τόσο ψηλά ἀπὸ
ἐμῆς, εἶναι γιατί τὸν θ α ν μ α ζ ο υ μ ε γι' αὐτὸ
καὶ ἐμεῖς νομίζουμε πῶς ὁ Θεὸς συγκρατεῖται ἔως
'ς ἐμᾶς. Τὴν ὥρα ποῦ τὸν θαυμάζουμε σ' ἐμὴν ἔργα
του, ψηλώνουμε πὺ ψηλά ἀπὸ ἄλλοτε καὶ ἀπὸ τοὺς
ἄλλους. Μὰ το κάνουμε αὐτὸ λίγες στιγμές. Ὅμως
ἐγὼ ἀκατάπαυστα μένω σ' ἐμὴν ἐξοστᾶσιν ὑψηλὴν
ἀπέναντί Σου.

IV.

La Liberté. L'Amour
Il me faut ces deux choses;
Pour mon amour je dou-
nerais

Ma vie
Et pour la Liberté
—la tienne—l'Amour.

Ἀπᾶν ἀπὸ τὸ σταθίδι μου, ποῦ τὰ μάτια Σου ἔ-
πεσαν πάντα σ' αὐτὸ, κοιτάζω σ' ἐμὴν ἐξοστᾶσιν
τὸ εἰκόνημα τοῦ Delacroix «La Liberté sur les
barricades».

Τὸ γλυκύτερο, τὸ ἀνεπιμετρητότερο πρῶγμα σ' ἐμὴν
ζωὴν καὶ εἶναι ἡ ζωὴ μας. Γιὰ νὰ πατήσῃ ἡ Ἐλευ-
θερία καὶ ἓνα βήμα ἀκόμη ἐμπροστά, ἡ ἐλευθερία
τὴς σκέψεως Σου, τὴς σκέψεως τὴς σκέψεως, θὰ τὴς
ἐχάριζα νεκρὸ τὸ κορμὶ μου καὶ ἡμίγυμνο. Δὲν ἡμ-
πορεῖ νὰ νικήσῃ νὰ χαρίσῃ τι πρὶν πολὺ ἀπὸ τὴν ζωὴν μου.
Καὶ Σὺ τί κάθεται; Πάρε τὴν ἰδική μου τὴν ζωὴν καὶ
πάτησε ἐπάνω καὶ σύντριψε τὴν, ἐλευθερὴ Σὺ. Δὲν
θὰ μου ἦναι θάνατος αὐτὸς. Θὰ Σ' ἀκολουθῇ καὶ
ἐκεῖ ἀκόμη ἡ ψυχὴ μου. Θέλεις καὶ αὐτὴν; Στὸ
Θεὸ δὲν τὴν δίδω. Εἶναι δική Σου τὸ ξέρεις. Μάν-
να μου, ἐμπρός. Σχισμένος ὅλος, σχισμένη ἡ ζωὴ
μου, κορμίσματα δικὰ μου, ἀπὸ τὰ χέρια μου, ἀπὸ
ἐμὴν γιὰ Σέ, Σὲ περιμένει. ὦ! ἔλα

V.

Μὴ μοι γὰρ Πέλοπος, μὴ μοι Κροίσος τάλαντα
εἶναι ἔχει, μὴδὲ πρόσθεν θέειν ὠκίμως
ἀλλ' ἐπὶ τῇ πέτρῃ τῇδ' ἄσσομαι ἀγῆρας ἔχων Τν,
σύννομαι μὲν ἑσσομένων. Θεόκριτος.

Καὶ ξεπετάγομαι τώρα ἀντίθετος 'ς ὅλους τοὺς
ἄλλους ἀνθρώπους. Τὸ Ἰδανικὸ μου δὲν τὸ ἔχω
ἐντὸς μου εἶμαι μισός 'χω μόνον τὸ ἐμπόδιό του.
Ἄλλὰ, καὶ αὐτὸ λίγες στιγμές ἄλλες ἔχω τὸ Ἰδα-
νικὸ μου χειροπιασμένο καὶ τ' ἀρῶμαι κάτω, νὰ
σπαρατταρῇ, γιὰ νὰ τρέξω ν' ἀπομακρύνω τὸ ἐμπό-
διό του καὶ ἐμπόδιό μου μὰ καὶ τὴν ὥρα ποῦ τὸ
διώχνω αὐτὸ μακρὰ καὶ στρέφω ὅπισθεν σ' ἐμὴν Ἰδανικὸ
μου, νομίζοντας πῶς εἶμαι πᾶ ἐλευθερὸς εἰς τὴν
ζωὴν, κλαίω ἀπὸ τοὺς πόνους τῶν σιδερένιων δεσμῶν
μου ἄλλως, γιὰ τί ἀναγκάσθηκα νὰ δέσω τὸ Ἰδα-
νικὸ μου;

Γλυκεῖά, κράτησε ὅ,τι Σοῦ ἀνέχει καὶ δός μου
καὶ ἐμὴν τὰ δικὰ μου καὶ ἐμὴν τὸ καθήκον Σου
σ' ἐμὴν ἀπολύτρωσι τοῦ Ἰδανικοῦ αὐτοῦ καὶ πῆμε νὰ
βαδίσουμε μαζὶ ἐπάνω 'ς τοὺς τριμμένους σβώλους
τοῦ χώματος, ποῦ ἀνυπερβλητὸ πέτρινο βουνὸ ἐση-
γωνότοιν ἀπειλητικὸ ἀπέναντί μου.

VI.

Ὅχι ἀδίκως ἡ νῆσος τὴς Ἰθάκης ἐγένετο
ἐν τῇ ἱστορίᾳ περὶ ἧς μῆναι γυνὴ ἑαίρη
ἐν ἐκεῖ πειστή.

P. Stahl.

Καὶ τώρα;

Τί κάθεται ἀπὸ μακρὰ καὶ μόνη; Ἐγὼ δὲν ἡμ-
πορῶ οὔτε στιγμὴ νὰ ὑπάχω μετ' ἐμὴν ἀληθινὴ
μας τὴ ζωὴ, τὴ ζωὴ μας τὴν ὀλκίαν. Ἄν δὲν αἰ-
σιθάνομαι ἀπᾶν μου τὴν ἀβρὰ κυριαρχία μῆς γυ-
ναῖκας τὴ θέλω ὥραία καὶ καλὴ, ἀγαθὴ καὶ ἡρεμὴ
τέτοια ἐγνώρισα μόνον Ἐσένα, γι' αὐτὸ ἐγὼ σέρομαι
'ς Ἐσὲ μόνον.

Κάθε ζωὴ βγαίνει ἀπὸ τὸν ἔρωτα αὐτὸς μονάχος
τὴ συμβολίζει ἡ Μεγάλῃ Δύναμις, ποῦ μας ἐπτό-
λισε μετ' ἐμὴν Φύσι, μῆς ἔδωκε τὸν ἔρωτα γιὰ νὰ τὴ
νοιώθουμε.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Καὶ Σὺ κοιτᾷ δὲν εἶσαι γὰρ ἄλλο τί κάθεται.
λοιπόν, ἀποσταμένη ἀπὸ τὴν ζωὴ καὶ διαβάζεις τὸ
βιβλίο Σου; Μὴ γορεῖς νάφους πεθαμένους κό-
σμοις 'ς αὐτὸ, κλείσε το, γιὰ νὰ Σου ἀνοιχθῇ ἀμεί-
σως ἐμπροστά Σου τὸ βιβλίο τὴς ζωῆς. Ἐγὼ μπορῶ
νὰ Σου δώσω ὁλόκληρους τόμους.

Τὰ μπράτσα Σου, ποῦ τὰ μισὰ καμαρώνω τώρα,
τέντωσε ἀπᾶν μου ἀγκάλιασε μετ' ἐμὴν τὴν ζωὴν.
γιατί, ἂν Σου ξεφύγῃ, θὰ ἀποδείξῃς πῶς δὲν εἶσαι
ὅσο ἐξυπνὴ Σ' ἐνόμισα ἡ ψυχὴ μου, ποῦ εἶναι γε-
μάτη ζωὴ. Μὰ εἶναι φέμμα αὐτὸ. Εἶσαι μεγάλη
καταλαβαίνεις καλὰ πῶς ἡμπορεῖς νὰ ζήσης καὶ πῶς
χρῶσθαι αὐτὸ. ἔλα. Σὲ ἰκετεύω. Ἡ ζωὴ θέλει θύ-
ματα ταπεινώνομαι, ναι, ἐμπροστά Σου. Σὲ ἰκε-
τεύω ἔλα. Δὲν ἔχεις, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃς ἄλλη θρη-
σκεία μέσα Σου ἔλα νὰ λειτουργήσῃς 'στὸ θυσια-
στήριον τὴς ζωῆς. Ἡ ἐκκλησία τὴς μένει ἀδειανή,
ὁ θρόνος τὴς χωρὶς Παναγία. Σὲ περιμένει, ὦ!
ἔλα.

Μὴν ἔχῃς τὴ συνειδημένη σφαλμένη γνώμη πῶς,
ἂν πάρῃς τὸ ἀντίδορο τὴς λειτουργίας αὐτῆς, δὲν
θὰ ξαναθελήσῃς νὰ μπῇς 'στὴν ἐκκλησίαν ἐκείνη.
Τόσο πρὶν πολὺ θὰ ἐπιθυμήσῃς ν' ἀκούῃς τὴν λει-
τουργία αὐτή, γιατί ἀκατάπαυστα θὰ Σου ἔρχονται
'στ' αὐτὰ εἰ γλυκοὶ τόνοι τὴς μουσικῆς τὴς καὶ θὰ
Σου ψιθυρίζουν τὸ τραγούδι τὴς ζωῆς, καὶ ἀδιὰ-
κοπα θὰ ὀπραινῇσαι, μέσ' 'στὴν λιποθυμία ἀπὸ τὴν
ἐνχαρίστητι, τοῦ λιβανιοῦ τὴς τὴ μεροδία. Μὴ τὴ
διώχνῃς.

Ἄν δὲν θέλῃς νὰ ζῇς, τὸ λιγότερο ποῦ ἔχεις νὰ
κάμης εἶναι νὰ σοιωθῇς ἀπὸ τοῦ ἀλλοῦ, ὅσο κρα-
τεῖς τὰ μάτια Σου ἀνοιχτά 'στὸ φῶς τοῦ ἡλίου αὐ-
τοῦ, ἔχεις καθήκον ν' ἀγαπᾷς. Καί, ποῖος εἶμαι
ἐγὼ; Σταθροῦτε τώρα τὰ χέρια Σου ἐμπρός 'στὸ
Ἐδωγγέλιον τὴς ζωῆς.

VII

Leib und Seele lagen da todt
Luther.

Πόσο καὶ ἐγὼ μοιάζω 'στὴν δού! Τόσον καιρὸ Σ'
ἐσκέπαζα κάτω ἀπὸ τὸ δροσερὸ φύλλωμά μου, χω-
ρὶς, σάν τὴν δού, νὰ διαλαλῶ ἀλλοιώτιστα τὸ πῶς ὀ-
πάρχω, παρὰ μόνον μετ' ἐμὴν ψιθυρὸ τοῦ ἀκαταπαύ-
στον τραγουδιοῦ μου 'ς Ἐσένα.

Μὰ, ὕστερα ἀπὸ τόσο χρόνον ἡρεμῆς ζωῆς, ἦλθε
τὸ τσεκούρι τοῦ χωριτοῦ μας, καὶ ἄκου τώρα πῶς
βόγγει ἀπ' αὐτὸ καὶ πῶς μπροστά του 'ς ὀλίγο θὰ
πέσοι νεκρός.

Ἄλλὰ καὶ Σὺ ὀλίγα κέρδη θὰ ἔχῃς. Θὰ μείνῃς ξε-
σκεπη 'στὸν ἀνεμο καὶ 'στὸν ἥλιο καί, ὦ! δυστυχία
μου!, δὲν τολμῶ νὰ εἶπῃ τί κακὸ συλλογίζομαι πῶς
θὰ πάθῃς.

VIII

Μετ' ἐμὴν ἄλγε' ἔθηκεν
Ὁμηρος

Ὅταν γλυκὰ μαζὶ Σου 'στὴν θεία Σου ἀγκαλὴ μετ'
τὰ φιλιὰ Σου ἐξοῦσα πολλές ὥρες, ἐκείνες λίγες
στιγμές φαινόταν μπρὸς 'ς τὴν ἀληθείαν μου μάτια,
καὶ ὅταν ἐγὼ τὰ λόγια τὴς ἀτελοῦς μου ἀγάπης ψι-
θύριζα 'ς Ἐσένα, μοῦ ἐφύγαν ἀπ' τὸ στόμα φθόγγοι
σκληρῆς κατάρας ποῦ τόσο γοργὰ τρέχουν ἢ ὥρες
ἀπ' ἐμπρός μας. Καὶ τώρα ποῦ μονάχος τὴς λιγοστῆς
στιγμῆς μας τὴς ὀλκίης θυμώμαι, τὴς ὀλκίης
ἀγάπης τὴς θελατικῆς λατρείας, ποῦ ὀλίγα τότε
ἡμπόρια νὰ Σου εἶπω λόγια, τὸ ὄγος τοῦ θανά-
του, νὰ, τώρα μετ' ἐμὴν παιδεύει καὶ τὴς στιγμῆς νομίζω
σάν ὥρες καὶ σάν μέρες καὶ κάνω νὰ Σου εἶπω λόγια
πολλὰ ποῦ θέλω, μὰ μοῦ τα κρύβει κάποιος κλειστός
'στὰ σπυρτὰ μου, ὁ Πόνος, φέλλωκάς τους.

(Ἐπεται τὸ τέλος.) ΝΙΚ. ΜΑΡ. ΑΓΚΩΝΙΑΤΗΣ

85

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΠΑΝΔΩΝΗΣ

ΙΣΤΟΣ μαχητής, γυμνά-
νος επάνω εις τὸ δημο-
σιογραφικὸν γραφεῖον, μὲ
τὸ εἶδος — τὴν γραφίδα
— εἰς τὴν χεῖρα, ἀκα-
ριζίως, ἐν συγκοπῇ τῆς
καρδίας, ἀπέθανεν ἐντὸς
τοῦ δημοσιογραφικοῦ του

γραφείου εἰς τῶν ἐπιφανέστερων Ἑλλήνων δημοσιο-
γράφων, ὁ Νικόλαος Σπανδωνῆς. Θάνατος, ὅστις
ὑπῆρξε ὁλοκλήρου τοῦ δημοσιογραφικοῦ παρ' ἡμῖν
κόσμου κλονισμός. Ὁ Σπανδωνῆς ἀπέθανεν, ὅπως
καὶ ἔζησε, Γράφων καὶ μειδίων. Μία τόσον ἀεικίνη-
τος, εὐστροφος, περιπετειώδης, ὡς τὸ Σπανδωνῆ
ζωή, μόνον δι' ἀποτόμου ραγίσματος ἔπρεπε νὰ ἐκ-
λείψῃ. Εἰς τὴν μακρὰν καὶ ρηξικέλευστον, τὴν ἰδιερρυθ-
μον καὶ ἐμπνευσμένην ζωὴν του μὰς εἶχε συνειθίσει
μὲ τὰ ὠραιότερα, μὲ τὰ πλέον ἀπρόσπτα γεγονότα.
Καὶ συμφώνως πρὸς τὴν ἀποστολὴν του αὐτὴν, μὰς
ἐπεφύλασσε τὸ μεγαλειότερον, τὸ καρυνοδέστερον
ἀπρόσπτον: Τὸν θάνατόν του.

Διὰ τὴν ὑπαρξίν του τὰ εἶτα δὲν εἶχον καμμίαν
ἐπιρροήν. Παρήρχοντο αὐτὰ καὶ αὐτὸς ἔμεινεν ὁ σφι-
γχετώτερος τῶν δημοσιογράφων, ὁ ἀνδραγαθέστερος τῆς
κοινωνικῆς ζωῆς ἐρευνητής, τῆς πνευματικῆς κινή-
σεως πολυτίμος μοχλός. Πρώθυμος πάντοτε πρὸς πάν-
τας, ἀστείρευτος εἰς ἰδέας, ἦτο ὁ εὐλαδῆς προσκυνη-
τὴς κάθε ιδεώδους, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐκκεντρικὸς ἄμα συν-
τελεστής κάθε πρακτικῆς ὠρελείας. Κάποτε ἐσπατά-
λησε σπινθήρας διανοίας, καίτοι ἦτο ὅλος σκέψις καὶ
ἔζησε διὰ τοῦ πνεύματος, ἐν τούτοις ἤμπορεῖ τις νὰ
εἰπῇ ὅτι ἡ ζωὴ του ἦτο κυρίως καρδιά. Καὶ ἡ καρ-
διά αὐτῆ, ἡ ὁποία τὸν ἐγέμιζε ὅλον ἀπὸ χαρὰν καὶ
εὐγένειαν καὶ αἰσιοδοσίαν, τὸν ἔσυρε εἰς τὴν ὁδὸν τῆς
παντοτεινῆς ἀναπαύσεως καὶ ἔφυγε χωρὶς νὰ πονέσῃ,
γελαστὸς καὶ σκεπτόμενος καὶ συνομιλῶν...

★

Ἡ ζωὴ τοῦ Σπανδωνῆ ὑπῆρξε πλήρης ἐπεισοδίων
καὶ δράσεως. Ἐγκυκλοπαιδικώτατος, ζωηρότατος, πα-
λῆς, ἀκούρατος. Εὐπατρίδης ἐν καταγωγῇ, ἱπποτι-
κώτατος τὸ ἦθος, γαλήνιος καὶ συμπαθής, ἦτο ὁ μέ-
γας κατακτητὴς τοῦ δημοσιογραφικοῦ κόσμου. Ἀνί-
κανος νὰ μισήσῃ, εἶχε πάντοτε μίαν ἴλικεῖαν λέξιν
εἰς τὰ χεῖλη, ἓνα μειδίωμα εὐπροσέγγιστον, εἰς τὰ μά-
τια του λάμψεις καλοσύνης.

Ὅταν ἐδόθη εἰς τὸ θέατρον Κυβέλης ἡ «Ἀθήνα»
του, ἔγραψα αὐστηράν, ὅπως καὶ δι' ὅλα τῆς ἐποχῆς
ἐκείνης τὰ ἔργα, κριτικὴν. Ἐμαθα ὅτι ὁ Σπανδωνῆς δυ-
σχερεστήθη, ὅτε ἓνα πρῶτον εἰσορμᾷ εἰς τὸ γραφεῖόν μου.
Χωρὶς νὰ μὲ χαιρετήσῃ, ὑψώνει τὰ χεῖρα πρὸς τὰ ἐπάνω
κυττάζει πρὸς τὴν ὁροφὴν καὶ ἐν στάσει προσευχῆς:

— Θεέ μου, ἀνακρινεῖ, δὲν θὰ μοῦ κάμῃς μιὰ
χάρη: Νὰ γράψῃ αὐτὸς ὁ ἀνθρωπος ἓνα θεατρικὸν ἔρ-
γο... Καὶ μὲ ἔδειξεν εἰς τὸν Θεόν, ζητῶν αὐτῶς
εὐκαιρίαν νὰ ἀνταποδώσῃ τὰ ἴσα.

— Νίκο, εἶμαι βέβαιος ὅτι ἂν, ὁ μὴ γένοιτο, γράψῃ
τέτοιον πρῶτον, ὁ μόνος ὁρισμένος ποῦ θὰ τὸ ἐπι-
νέσῃ θὰ εἶσαι σύ...

Ἐγέλασε τὸ ἀνεξίτητον καὶ πλήρες συμπαθείας
μειδίωμα. Εἶχε λησμονήσει ἀπ' ἐκείνης τῆς στιγμῆς
τὴν περικυκλικὴν κριτικὴν μου.

★

Ἦτο ἡλικίας 58 ἐτῶν—ὁ ἴδιος τὸ ὁμολογεῖ μὲ
κάποιαν δυσφορίαν. Ἐγεννήθη ἐν Ὁδησσῷ εἰς οἰκογε-
ναίαν Φαναριωτικῆς Ἑσπεύδασης εἰς τὴν Μεγάλην
σχολὴν τοῦ Γένους ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰτα συν-
επλήρωσε τὰς σπουδὰς του εἰς Ἀθήνας, γενόμενος
διδάκτωρ τῆς νομικῆς καὶ τῆς φιλολογίας. Νεώτα-
τος ἐπεδόθη εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, ἐν ᾗ διεκρίθη
διὰ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὴν τόλμην. Ὡς συντάκτης
ἰδίως τῆς «Ἀκροπόλεως» ἔσχεν ἐπιθρόνους ἐπιτυχίας
ἀναδειχθεὶς Ἀμερικανὸς ρεπόρτερ. Πρώτος περιηγήθη
τὰ Βαλκάνια, συνομιλήσας μὲ βασιλεῖς, πρωθυπου-
γούς, διπλωμάτας. Πρώτος ἐπέβη ἐν Ἀθήναις ἀερο-
στάτου διὰ νὰ γράψῃ ἀληθμονήτους ἐντοπίσεις. Ἐδέ-
χθη νὰ ἐμβολισθῇ μὲ Κωκίνην ἐν δημοσιογραφικῇ
περιεργείᾳ. Κάποτε, δι' ἐν φεγγάρι, διετέλεσε καὶ
ἀνταποκριτὴς τοῦ «Κήρυκος» τῆς Ν. Ὑόρκης». Ἐ-
στειλεν ἐκ Κρήτης κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τηλεγραφη-
ματα ἀναστατώσαντα τὸ χρηματιστήριον καὶ ὁ Μπέν-
νι ἐνδυσκόμενος τότε εἰς τὴν Μεσόγειον ἐσπευσεν εἰς
Λαβὴν καὶ προσέφερεν εἰς τὸν Σπανδωνῆν ἐν πλουσιώ-
τατον γούνα καὶ τὴν... παῦσιν του.

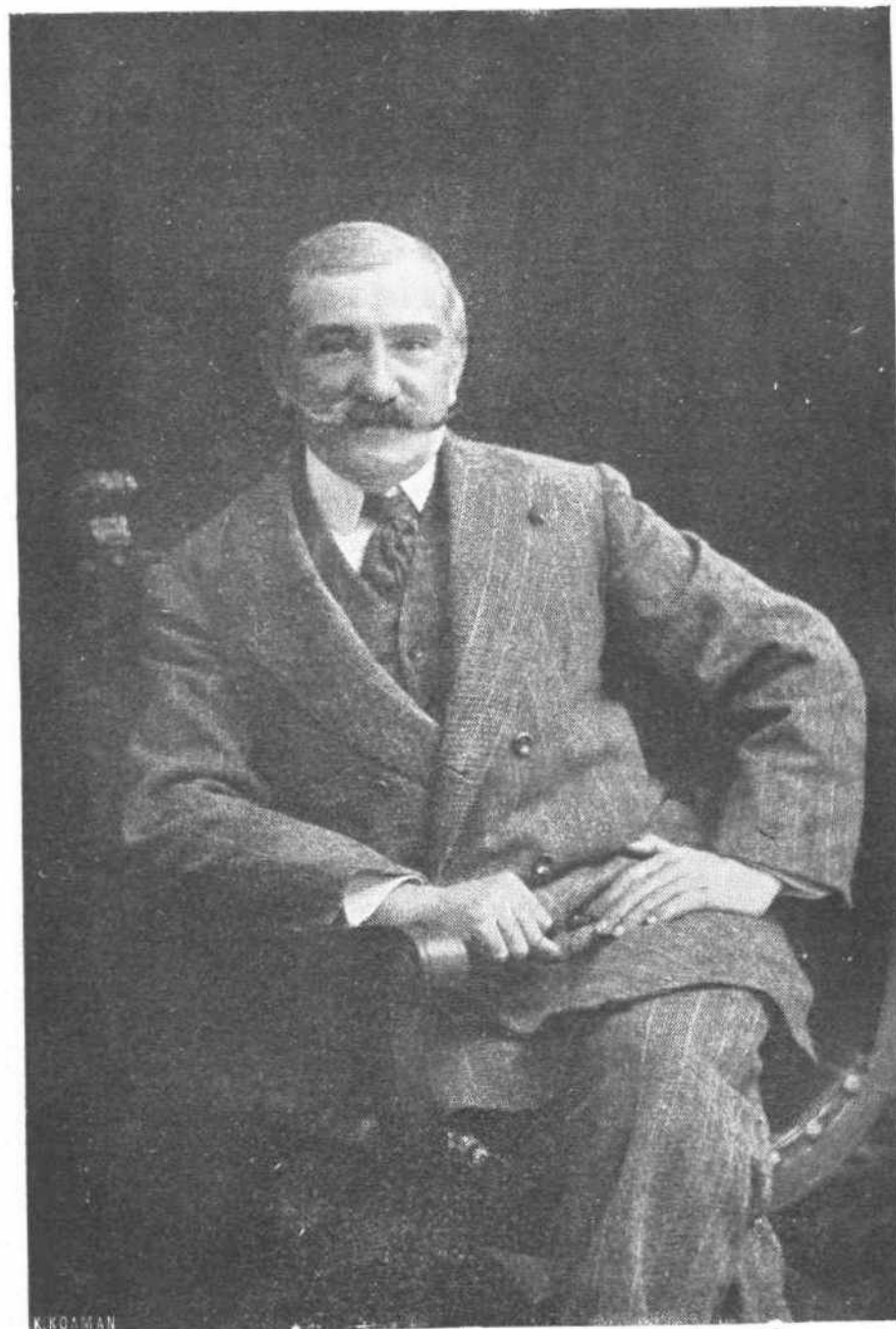
Πρὸ τοῦ πολέμου μετέβη εἰς Κων(πολιν) λαβὼν
συνέντευξιν μὲ τὸν Πατριάρχην Ἰωαννῆμ καὶ τὸν ὑ-
πουργόν τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Τουρκίας. Κατὰ τὸν
Βαλκανικὸν πόλεμον ὑπῆρξε πολυμικρὸς ἀνταποκριτὴς
τῶν «Καίρων».

Τὴν τελευταίαν φορὰν ποῦ τὸν εἶδα ἦτο τὴν παρ-
μονὴν τοῦ θανάτου του εἰς τὸ θέατρον τῆς Κυβέλης.
Τοῦ ἀνῆγγεῖλα τὴν διάδοσιν συμπλοκῶν εἰς τὸ Παγ-
γαῖον καὶ ἐνῷ ἦτο δύσθυμος καὶ κουρασμένος, ἀνε-
τινέχθη.

— Ἀν γίνῃ, μοῦ εἶπε, πόλεμος θὰ φύγω ἀμέσως
διὰ τὸ στρατόπεδον...

Ὁ Σπανδωνῆς ἠσχολήθη καὶ μὲ τὸ θέατρον. Ἐ-
γράψεν ἐν δράμᾳ τὴν «Ἀθήνα» ἐξαχθέν ἐκ τοῦ ὁμο-
νύμου μυθιστορήματός του, συνειργάσθη εἰς τὸν «Κι-
νηματογράφον» πρόπερσι, ἔγραψε ἐν μονόπρακτον δράμα
«35—40», εἰς ὃ ἔλαβε μέρος ὁ ἴδιος ἐπὶ σκηνῇ.
Ἐκ τῶν φιλολογικῶν του συγγραμμάτων θὰ μείνῃ ὡς
χαρκτηριστικὸν ἔργον τῆς ἐποχῆς μὰς γραμμένον μὲ
Ζωλαδικὴν ἀλγέθειαν, ἡ «Ἀθήνα μας». Ἐγράψα καὶ
διηγήματα — εἰς ᾧ ἐπέδιδε — ἀκορπισμένα ἐδῶ καὶ
ἐκεῖ, ὧν ἐξέχον οἱ «Ἀριστοκράταις μας». Μόνον ἐν,
τὸ «Ἀπολύτως ποτέ», εἶνε ἐκδεδομένον εἰς τεύχος.

Ἐπιχειρηματικὸν πνεῦμα τὸ ὁποῖον ὅμως δὲν ἤδου-
νήθη νὰ καρποφορήσῃ εἰς τὸν τόπον αὐτόν ὅπου ναυα-
γεῖ κάθε πρωτοβουλία. Ἰδρυτὴς Γραφείου πληροφo-
ριῶν, διοργανωτὴς ἐκδρομῶν, ἐκ τῶν ὁποίων ἀληθμό-
νητος θὰ παρκαμίνῃ ἡ εἰς Δαλματίαν καὶ Βενετίαν,
ἐκδότης φυλλαδίων, διευθυντὴς καὶ καρπαρὸς ἀκτῆς
Μαύρου Γάττου! Πνεῦμα πολυσχιδὲς καὶ ὀρμητικόν.

Ν. Σπανδωνῆς

Ὡς χρονιγράφος ἔθιξε ὅλα τὰ ἐπίκαιρα ζητήματα,
πολιτικά, οικονομολογικά, καλλιτεχνικά, κοινωνικά,
ἐμπορικά, λογογραφικά. Ἦτο μακρόδης συλλέκτης
βιβλίων Ἑλληνικῶν, ἀρμεδιώτατος δὲ διὰ τὴν συγ-
γραφήν Ἑλλην. Βιβλιογραφικὸν Λεξικόν, ἀλλ' ἔμει-
νε δυστυχῶς ἀχρησιμοποίητος ὑπὸ τῆς Πολιτείας.

Καὶ εἰς συλλόγους ἐνεργῶς ἀνεμίχθη. Ἀλλοτε ἔ-
δρασεν εἰς τὴν Μουσικὴν Ἑταιρείαν. Ἦδη ἦτο Σύμ-
βουλος τῆς «Ἑταιρείας τῶν Δραματικῶν συγγραμμάτων»
καὶ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Συλλόγου ἡ «Τέχνη», εἰς ἐν
προσέφερε μεγάλαν ὑπηρεσίαν μὲ τὴν ἰδικὴν του

φωνὴν ἐγκαινιάσθησαν αἱ προεπερίδες τοῦ Συλλόγου,
αὐτὸς ἐδίδαξε θεωρητικῶς τὰς μαθητριάς τοῦς ἑθνικοὺς
χορούς καὶ κατόπιν «Ἐγκυκλοπαιδείαν τοῦ Θεάτρου»
εἰς τοὺς μαθητὰς τῆς Δραματικῆς σχολῆς.

Ἡ κηδεὶα του ἐγένετο ἀπλή—κατ' ἐπιθυμίαν ἐκ-
φρασθεῖσαν πολλάκις—εἰς τὸν ναὸν τοῦ νεκροταφείου.
Ἀντεπροσωπεύθη ὁ Πρωθυπουργὸς διὰ τοῦ ἰδιαίτε-
ρου του γραμματέως, παρίστησαν δὲ ὁ Ὑπουργὸς
τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Ρέπουλης — παλαιὸς συνάδελ-
φός του — συγγραφεὺς, δημοσιογράφος, καλλιτέχνης,
εἰς δὲ στέφανοι κατετίθησαν ἐπὶ τῆς σοφοῦ του.

Ἐν τῷ νῶ ἀπεχαιρέτησαν τὸν νεκρὸν ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Δραματικῶν συγγραφέων κ. Χ. Ἀννίνος καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συλλόγου «Τέχνη» κ. Δ. Καλογερόπουλος.

*

Ἀτυχῶς φεύγουν οἱ διανοητικῶς ἐργαζόμενοι, γοῶντες νὰ ἀρτήσουν συστηματικῶς τὰ ἔργα των. Ἡ βιοπάλη τῆς ἐργασίας δὲν ἐπιτρέπει εἰς πολλοὺς τὴν περισυλλογὴν καὶ ἀποθηνήσκουν φέροντες πολλὰς

μαζὴ των εἰς τὴν ἀνυπαρξίαν τὰ ἔργα των, πολλὰ τῶν ὁποίων ἀξίζουν νὰ παραμείνουν εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος. Ἀς ἐλπίσωμεν ὅτι οἱ ἐπιζώντες συνάδελφοι θὰ μεριμνήσουν ὅπως συλλεχθῶν καὶ ἐκδοθῶν τὰ βιώσιμα δημοσιεύματα τοῦ Σπανδωνῆ, εἰς τὰ ὁποῖα ἔχει θησαυρισθῇ ἀπειρία γνώσεων. Ἡ βιβλιοθήκη Φέξη πρὸς τούτους θὰ ἐπλουτίζετο μὲ μερικὸς τῶν ἀλλοθῶν ἐγκυκλοπαιδικῆς ὕλης, συναρμολογῶσα τὰ ἔργα τοῦ Σπανδωνῆ.

Κ.

ΠΙΝΑΚΕΣ ΘΕΟΤΟΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΝΕ γνωστὸν πλέον ὁποῖαν φήμην μεταξὺ τῶν μεγάλων ζωγράφων ὅλου τοῦ κόσμου καὶ πάσης ἐποχῆς ἀπέκτησε, κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως ἔτη, ὁ Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, ὁ γνωστότερος ὑπὸ τὸ καλλιτεχνικὸν ὄνομα Εἰ Greco, περὶ τοῦ ὁποῖου πολλὰ ἐπ' ἐσχάτων ἐγράφησαν καὶ περιουδάστιον κριτικὴν μονογραφίαν ἐδημοσίευσεν πρὸ διετίας ὁ πολὺς Γάλλος Ἀκαδημαϊκὸς Maurice Barres.

Τὰ περὶ τοῦ βίου καὶ τῶν ἔργων τοῦ Θεοτοκοπούλου ἐξέθεσα ἄλλοτε λεπτομερῶς καὶ διὰ διαλέξεως ἐν τῷ «Παρασπῷ» καὶ δι' ἰδίας ἱστορικῆς καὶ καλλιτεχνικῆς μελέτης δημοσιευθεῖσης πρὸ τετραετίας ἐν τῇ «Πινυακῇ». Θὰ κάμω μόνον λόγον περὶ 12 ὁραίων πινάκων τοῦ Greco ἐκ τῆς συλλογῆς Matzeff de Neucles τῆς Βουδαπέστης, οἵτινες ἐξετέθησαν ἐν Παρισίοις πρὸ τινος καὶ ἐξεποιήθησαν ὅλοι εἰς μεγάλας τιμας.

Πρῶτος εἶνε «Ἡ Ἀγία Οἰκογένεια μὲ τὸ κἀνιστρὸν τῶν καρπῶν», ἔργον ἀληθῶς ἀνυπερβλήτου τέχνης, ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ Ἰωσήφ μὲ ὅλην τὴν πατρικὴν στοργὴν καὶ ἀφοσίωσιν προσφέρει εἰς τὸ Ἅγιον Τέκνον τοὺς εὐχύμους καρπούς, ἐνῶ ἡ Παρθένος ἐν τῇ ὑπερκραδίᾳ αὐτῆς καλλονῇ παρατηρεῖ μετ' ἀφθάτου τρυφερότητος τὴν ὁραίαν ταύτην σκηνήν, ἣτις ἀποτελεῖ ἔσοχον καὶ ἁρμονικώτατον σύνολον συγκινητικῆς εὐγενείας καὶ ἀπαραμίλλου γλυκύτητος. Ὁ πινὰς οὗτος ἐπωλήθη ἀντὶ φρ. 173,000.

«Ἡ Ἀσπίλος σύλληψις τῆς Παρθένου», «Ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ Ὅρος τῶν Ἐλαιῶν, καὶ ὁ Χριστὸς ἐμπαϊζόμενος ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν» εἶνε ἔργα τῆς αὐτῆς περιόδου ἐποχῆς καὶ τῆς αὐτῆς ἐκτελέσεως καὶ τεχνουργίας, διαφερούσης τοῦ προηγουμένου ἰδίως κατὰ τοὺς χρωματισμούς, οἵτινες δὲν κλίνουν πλεον πρὸς τὸ ζωηρὸν καὶ τὸ ροδόχροον, ἀλλ' εἶνε βαθυτέροι καὶ σοβαρώτεροι.

Περὶ τῶν ἱερῶν προσώπων ἐκλέμπονται γλῶσσαι πυρὸς, τῶν ὁποίων ἡ λάμψις δὲν ἔχει τίποτε τὸ ὑπερβολικόν, οὔτε τὸ ὑπεράγαν θαμβωτικόν, ἀλλὰ τοῦναντίον ἐμποεῖ εἰς τὸν θεατὴν τὴν ἐντύπωσιν καλλιτεχνικοῦ θελήτητος καὶ ποιικιλίας ἀφθάτου. Ἐκ τῶν εἰκόνων τούτων ἡ μὲν α' ἐπωλήθη ἀντὶ φρ. 155,000, ἡ β' ἀντὶ φρ. 125,000 καὶ ἡ γ' ἀντὶ φρ. 95,000.

88

«Ἡ Ἀγία Μαγδαληνὴ» καὶ ἑτέρα «Ἀγία Οἰκογένεια» εἶνε ἔργα τῶν πρώτων ἐτῶν τῆς ἐν Ἰσπανίᾳ ἐγκαταστάσεως τοῦ Θεοτοκοπούλου μὲ θεϊαν ἀληθῶς ἔκφρασιν, ἐν τῇ ὁποίᾳ καταφαίνεται ἡ ἰδία πλέον καλλιτεχνικὴ ἀτομικότης τοῦ Ἑλληνος ζωγράφου, ἀλλὰ καὶ μὲ πλούσιον καὶ ζωηρὸν χρωματισμόν, ἐμφαίνοντα τὴν ἐπίδρασιν, τὴν ὁποῖαν ἐξήσκουν ἀκόμη ἐπ' αὐτοῦ τὰ ἔργα τοῦ Διδασκάλου του Τισσιανού καὶ τοῦ Παύλου Κάλγιαρι Βερονέζε, τῶν ὁποίων ἐθαύμαζε. Τὸ πρῶτον ἐπωλήθη φρ. 65,000 καὶ τὸ δεύτερον φρ. 81,000.

Ἡ προσωπογραφία τοῦ Καρδινάλιου Fernando de Cueva, Ἀρχιεπισκόπου τοῦ Τολέδου καὶ Μεγάλου Ἱεροξεταστοῦ τῆς Ἰσπανίας, ἔργον τῆς καλλιτεχνικῆς δράσεως τοῦ Θεοτοκοπούλου, εἶνε ὄντως ἔσοχος καὶ θαυμασία. Τὸ μακρὸν πρόσωπον τοῦ Καρδινάλιου, ἐπιμηκνόμενον ἐτι μῆλλον διὰ σφηνοειδοῦς ὑπογενείου, τὸ συνεσφιγμένον στόμα, τὸ βλοσυρὸν βλέμμα, τὸ ὕψλόν καὶ ἀπεριωμένον μέτωπον, τὸ πῖν τέλος ἐν τῷ πρωτοτόπῳ ἐνδεινῶν θέλησιν ἰσχυράν, ἀκαμπτὸν καὶ ἀμείλικτον, καὶ τοιοῦτος ὄντως ὑπῆρξεν ὁ Μέγας Ἱεροξεταστὴς τῆς Ἰσπανίας. Διὰ τοῦτο ἡ εἰκὼν αὕτη, ἡ τόσον μελετημένη, ζωντανὴ καὶ ἀληθὴς, θεωρεῖται ὡς ἐν τῶν ἀριστουργημάτων τοῦ Θεοτοκοπούλου καὶ ἐπωλήθη ἀντὶ φρ. 100,000.

Ἐπαύτως καὶ ἡ προσωπογραφία τοῦ ἁγίου Λουδοβίκου de Zougaue ἣτις ἐξετελέσθη μετὰ τὸ 1585 καὶ 1590, εἶνε ἔργον ὑπερόχου τέχνης, εἰς τὸ ὁποῖον κυριαρχοῦσι πλέον τὰ μελανά καὶ τὰ φαιά χρώματα, τὰ τόσον προσφιλῆ εἰς τὸν Θεοτοκόπουλον κατὰ τὴν περίοδον ταύτην τοῦ καλλιτεχνικοῦ του βίου. Ὁ «Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου» ἔργον μοναδικῆς καλλιτεχνικῆς ἁρμονίας, εἰς τὸ ὁποῖον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐν εἰδει περισσεύει καὶ περιβαλλόμενον ἀπὸ φλογόφωρος ἀκτίνες κατέχει τὸ κέντρον τῆς ὑπερόχου ταύτης συνθέσεως, ἐπωλήθη ἀντὶ φρ. 48,000.

Ἐπίσης ἐπωλήθησαν καὶ ἄλλαι τρεῖς εἰκόνες ἦτοι «Προσωπογραφία ἀνδρός» ἀντὶ φρ. 55,000, «Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας» ἀντὶ φρ. 33,000, καὶ «Ὁ Χριστὸς βαστάζων τὸν Σταυρὸν» ἀντὶ φρ. 31,200 τῶν τέστιν ἱκανὰ ἐπὶ πλέον τῶν ζητηθέντων.

Οἱ δώδεκα οὗτοι πίνακες, γράφει ὁ Γάλλος κριτικὸς, καὶ μόνον αὐτοὶ ἂν ὑπῆρχον, καταδεικνύοναι τὴν θαυμασίαν τοῦ Θεοτοκοπούλου τέχνην, διὰ τῆς ὁποίας ἀπαραμίλλως ἐμφανίζεται ἰσχυρὸς καὶ ἀληθὴς ὁ τόνος τῆς ζωῆς, τὸ αἶσθημα τοῦ θείου ἐξιδανικεύεται καὶ ἐξυψοῦται δι' ὑπερόχου ἀντιλήψεως

καὶ θαυμαστὸς πλουσίας φαντασίας, καὶ αἱ μαγεῖαι τῶν χρωματισμῶν ἐμφανίζονται μὲ λαμπρότητα, τὴν ὁποῖαν οὐδεὶς ζωγράφος οὔτε πρὸ, οὔτε μετὰ τὸν Θεοτοκόπουλον ἐγνώρισεν.

Ἐπὶ τῇ ἐκκαίρῳ τῶν ὀλίγων τούτων γραμμῶν περὶ τῶν ἔργων τοῦ Θεοτοκοπούλου ἐπανθυμίζω ὅτι κατὰ τὸν προσεχῆ Ἀπρίλιον τοῦ 1914 ἡ Ἰσπανία ἐτοιμάζεται νὰ ἐορτάσῃ τὴν τριακοσιετὴν ἐ-

πέτειον τοῦ Greco, καὶ πρὸς τοῦτο κατήρτισε μεγάλην ἐπιτροπείαν ἐξ ἐπιφανῶν προσώπων, ἣτις θὰ διοργανώσῃ τὰς ἐορτάς. Ἀς ἐλπίσωμεν ὅτι ἐπεισὶ θ' ἀντιπροσωπευθῇ εἰς αὐτάς καὶ ἡ πατρίς τοῦ Θεοτοκοπούλου, τῆς ὁποίας τὸ ὄνομα ὁ μέγας ἀληθῶς καλλιτέχνης ἐτίμησε καὶ ἐδόξατεν.

ΙΠ. ΚΑΡΑΒΙΑΣ

ΘΕΑΤΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

Θέατρον «Πανελλήνιον».

«Ἀποκρημάτικο Ὀνειρο» Ἀθηναϊκὴ ὀπερέττα. Λιμπρέτο Γρ. Ξενοπούλου. Μουσικὴ Ἑλένης Λαμπίρη.

Κάθε ἄλλο ἢ Ἀθηναϊκὴ ἡ ὀπερέττα καὶ ὡς κείμενον καὶ ὡς πόνθεσις. Ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὸ Ἀποκρημάτικο ὄνειρο μπορεῖ ἴσως νὰ συμβαίνει εἰς τὴν Ζάκυνθον, τὴν πατρίδα τοῦ κ. Ξενοπούλου, ὅχι ὁμοῦ καὶ εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἡ δὲ μουσικὴ, πλὴν τῆς Γκαμήλας, τίποτε τὸ Ἑλληνικὸν δὲν ἔχει—ἀσυμφωνία δ' ἐπικρατεῖ μετὰ τὸν λιμπρέτον καὶ μουσικῆς—Ἡ δεσποινὶς Λαμπίρη, κόρη τοῦ μακαρίτου μουσικοδιδασκάλου, ἐσπούδασεν εἰς Εὐρώπῃν, ὅπου φαίνεται ἔγραψε καὶ τὴν μουσικὴν. Δὲν ἔχει πρωτοτυπίαν. Ἡ α' πράξις εἶνε εἶδος Μαριζελ Νιτὺς μὲ τὸν μουσικοδιδάσκαλον, τὴν μαθήτριαν καὶ τὴν μητέρα ἀντὶ τῆς ἡγουμένης. Ἡ β' πράξις ὑπενθυμίζει τῆς Βιεννέζικης ὀπερέττας μὲ τὰ βάλς καὶ τὰ χοροπηδήματα. Τῆς γ' πράξεως ἡ μουσικὴ σοβαρά. Ἡ συνθετὴς κολακεύεται νὰ πιστεῖται ὅτι Βαγνερίζει. Ἀλλὰ ποῦ; εἰς τὴν ὀπερέτταν στέκει σοβαρὰ μουσικὴ; Ἐκ τῆς ὅλης μουσικῆς δίκαιον εἶνε νὰ ξεχωρίσῃ τις δύο μέρη, τὸ ντουέτο Εὐτυχίου (Καρβύση) καὶ τῆς Μαργαρίτας (Λενδρινού) καὶ τὸ κουαρτέτο μετὰ τῆς χορωδίας, ἀμφότερα εἰς τὴν β' πράξιν. Τὸ λιμπρέττο εἶνε τοῦ κ. Ξενοπούλου. Αὐτὸ θὰ ἴσχυε διὰ νὰ δώτῃ τὸ μέτρον τῆς ἐπιτυχίας. Ὑπόθεσις σχεδὸν δὲν ἔχει. Μία κόρη πηγαίνει κρυφὰ μὲ μίαν ὑπηρετρίαν εἰς ἕνα χορὸν μετρημεισμένων, τὴν ἀνακαλύπτει ὁ ἀδελφὸς τῆς, ὅστις τὰ νύνηι μὲ τὴν ὑπηρετρίαν καὶ συγχωρεῖ τὴν ἀδελφήν, ἡ ὁποία γίνεται ἀρτίττα. Τὸ ἰσχνὸν αὐτὸ ἐπεισόδιον εἶνε παραγεμισμένον μὲ χορούς, με παληάτους κυλομένους καὶ παίζοντας ὅπως εἰς τὸ ἵπποδρόμιον, μὲ μίγρες καὶ σαμπάνιες καὶ φαναράκια καὶ ἕνα τύπον Λεονταρῆ. Ὅλα αὐτὰ δικαιολογοῦν ἴσως τὸν τίτλον «Ἀποκρημάτικο», ἀλλὰ πούθεν δὲν φαίνεται τὸ Ὀνειρο. Ὀνειρον ἐμμένειν διὰ τε τὸν συγγραφέα καὶ τὴν συνθέτιδα ἡ ἐπιτυχία—ὄνειρον θερινῆς ἐσπέρας... Ἀθηναϊκῆς ὁμοῦ αὐτῆς.

Ἡ Ἑλληνοῖταλις δεσπ. Λενδρινού ἔχει καλὴν φωνὴν ὅταν τραγουδεῖ, ἀποκρουστικὴν ὁμοῦ βαρεῖαν καὶ ξενικὴν, ὅταν ὁμιλεῖ. Ὅταν χορεύει, εἶνε χαριτωμένη. Καλὴ ὡς σουμπρέττα ἡ κ. Κανδη-

λάκη. Ὁ κ. Παπαϊωάννου πλαιζεν ἑλεεινὰ. Ἡ ὑπόκρισις του νυσταγμένη τραγουδῇ τὸν δὲν ἡκούσθη, διότι δὲν ἔχει φωνήν—ἡ ἀποτυχία του δὲ, συνετέλεσε ὥστε καὶ τὸ ἔργον νὰ φανῇ ἀκόμη κατώτερον.

Θέατρον «Κυβέλης».

Ἡ «Τζοκόντα», τὸ λυρικὸν δράμα τοῦ Δ' Ἀνούντζιο, ὑπέροχον εἰς ἔκφρασιν, δυνατόν εἰς ὑπόκρισιν, ἐπαίχθη εἰς τὸ θέατρον τῆς Κυβέλης. Τὸ ἔργον ἐγράφη διὰ τὴν Δοῦζε, διὰ τὰ ὁρατὰ χέρια τῆς Δοῦζε, καὶ ἡ προσπάθεια τῆς Κυβέλης, ἡ ἀξία προσοχῆς πάντοτε, δὲν ἡμύρεσε νὰ τὸ κρατήσῃ ἀπὸ τὴν ἀτεχνίαν τῶν ἄλλων ἡθοποιῶν, τοὺς ὁποίους κακομετεχειρίσθησαν τοὺς ρόλους τῶν, τοὺς ὁποίους οὔτε ἡννόησαν καὶ ἰδίως ἡ κ. Γαλάτη ἦτο καὶ τοῦ μετρίου κατωτέρα. Καὶ καλῶς ποιῶν ὁ θίασος, ἀπέσπρεν ἐνωρὶς τὸ ἔργον.

*

Ἡ «Ἐνέδρα» (L'Embasade) τοῦ Henry Kistemæckers, τοῦ συγγραφέως τοῦ «Ἐνατίκτου», ἐνεποιήθη μεγάλῃ ἐντύπωσιν εἰς ὅλον τὸ ἀκροατήριον

Ἀπὸ τὸ «Πανόραμα». Οἱ Ἀλλανοὶ Λόγιοι.

μόνον βεβαιώνουν τον όρισμόν εκείνον, αλλά και τον επαυξάνουν.

Και εμπορεί τις ήδη να γράψη εν πλήρει συνειδήσει.

Βούλγαρος. = Θεομηνία, πανόλης, σφαγή, δολιότης, θάνα με καλπάκι.

Βουλγαρισμός. Υπερθετικόν της λέξεως Βανδαλισμός. Σημαίνει: Άνδροφία, έμψησμός, βιασμός, λεηλασία, δολοφονία, στραγγαλισμός, βασανιστήρια.

Άρχιερείς άνεσκολοπίσθησαν, πρόκριτοι ήρωητριάζθησαν βασανισθέντες, τραυματιών έξωρύγησαν όφθαλμοί και εκόπησαν ότα, γέροντες έκρεουργήθησαν, γυναίκες ήτιμάσθησαν, παρθέναι έβιάσθησαν, βρόφη έσφάγησαν. Ίδού τά τρώλαια των Πρώσων (!) της Άνατολής. Τό αίμα των άδών, των άόλων, των άνυπερασπίστων έρρευσε ποταμιζόν! Αί σφαγαί της Νιγρίτας, του Κιλκίς, της Δοϊράνης, του Δεμίρ-Ίσάκ, της Στρωμνίτας, των Σερρών, της Καβάλλας, του Μελενίκου, του Δοξάτου προκαλούν την φρίκην. Τόν αληθέστερον χαρακτηρισμόν έδωκεν ο Έστερμμένος Άντρωτής Κωνσταντίνος με τά λόγια αυτά, τά όποια άποτελούν ήχηρόν ράπισμα κατά των λευκών Μογγόλων:

«Οί Βούλγαροι έπισκιάζουν όλας τάς φρικαλεότητας των βαρβαρικών επιδρομών του παρελθόντος και αποδεικνύουν ότι δεν έχουν πλέον τό δικαίωμα να συγκρατίζονται μεταξύ των πεπολιτισμένων λαών».

Ποικίλη Λεξις

Πρωτότυπος ωιπητής

Ο Έρρίκος Δετούς απέθανε. Δεν ήτο ποιητής ή φιλόσοφος ζητούμενος από τους εκδότας και πλουτίων από την πώλησιν των συγγραμμάτων και ποιημάτων του, άλλ' ήτο ποιητής και φιλόσοφος ποιημ έν είδος μεταξύ Έπικούρου και Διογένους, όστις άν δεν εύρισκεν εύκόλως εκδότας, είχεν έν τούτοις πάντοτε προθύμους ακροατάς από εκείνους, οί όποιοί άποτελούν τάς κορυφάς της Γαλλικής κοινωνίας.

Τά έμμετρα άποφθέγματά του θά μείνουν εις την μνήμην των φίλων του επί πολύ άκόμη. Ίδού μερικά:

«Οί παιδαγωγοί διδάσκουν τά παιδιά να μη όμιλούν με γεμάτο στόμα, αλλά διατί δεν συνιστούν εις αυτά να μη όμιλούν ποτέ με κενήν κεφαλήν».

«Ο άριθμός των φίλων είναι άπερίόριστος. Τρέχουν πάντοτε πολλοί όταν εύρουν κανένα άφελή».

«Ο δέκατος έννατος αιώνας προσέφερε πών ό, τι δυνατόν διά να κατασταθί εύχάριστος ή ζωή, ήτοι την άνάπτυσιν της διανοίας του άνδρος και του σώματος της γυναίκος».

«Διά τόν άνδρα χρυσός αιώνας είναι εκείνος κατά τον όποιον ούτος περιεφρόνησε τόν χρυσόν».

Άνδριάς του Άδάμ

Ολίγοι γνωρίζουν ότι εις την Νέαν Ύόρκην υπάρχει ο άνδριάς του Άδάμ, του πρώτου κατοίκου της γης, όστις έν μέσω των πολυαριθμών άλλων άνδριάντων δεν συντελεί βεβαίως να επαυξήσιν την ιδέαν του κόσμου διά τό καλλιτεχνικόν αισθημα των κατοίκων της Νέας Ύόρκης.

Ο άνδριάς άποτελείται από τεράστιον όγκον άποτελούμενον από δύο όγκώδεις πέτρας τιθεμένας την

Τά λόγια αυτά πρέπει να γραφούν μεγάλοις γράμμασι και να αναρτηθούν εις την αίθουσαν κάθε Δημοτικού σχολείου και να τυπωθούν έν προμετωπίδι κάθε διδακτικού βιβλίου. Άπεκτήσαμεν ήδη εύτοχώς εκείνο, τό όποιον είχαν οί Βούλγαροι πάντοτε και ούδέποτε ήμεις: τό Έθνικόν μίσος. Αί Έλλ. γενναί δέον να εκτραφώσι με τό μίσος κατά των Βουλγάρων.

Ξέρετε τί έκαμαν οί Βούλγαροι όταν κατέλαβον την Στρωμνίταν κατά τόν Βαλκανοτουρκικόν πόλεμον; Συνέλεξαν 20 Όθωμανόπαιδας ήλικίας μεταξύ 10 ετών, τους έγδυσαν και έναντι αυτών έτοποθέτησαν 20 Βουλγαρόπαιδας της αυτής ήλικίας. Έκαστος Βουλγαρόπαις εκράτει έγχειρίδιον και εις την διαταγήν ενός Βουλγάρου άνωτέρου αξιωματικού έπετέθησαν έναντίον των Όθωμανοπαιδών, τοίς όποιους άπετελείωσαν με τά έγχειρίδιά των. Αυτό θά είπη έθνική Βουλγαρική Χριστιανική άγωγή! . . .

Ο Βουρβόνος Φερδινάνδος είχεν έτοιμην Βυζαντινού Αυτοκράτορος πορφύραν να εισέλθη εις Κωνσταντινούπολιν και ήδη περιεκυκλώθη ή Σόφια του άσφυκτικού. Και άφού χρειάζεται εις Όμηρος διά να φάγη τους Έλληνικούς θριάμβους, άπάγει και αυτός Έλληνας προκρίτους ως... όμήρους, διά να ξεθυμάνη!

Ω άρκετοτρόφων Τσάρε, έγκλειστος, ως άλλος Χαμίτ, εις τά δωμάτιά σου με αίμοσταγείς χείρας έκτενείς οίκτον και έκλιταίεις ειρήνην... Άς ύφεται ο μεγαλοφυής πολιτικός σου Δάναρ.

ΔΑΦΝΙΣ

μίαν επί της άλλης. Έπ' αυτών κάθηται ο Άδάμ εις εκτέλεισιν κατωτέρων και του μετρίου κρατών εις τάς χείρας του δείκτην, ούτινος ή σκιά πίπτει επί στρογγυλόν δίσκου περιέχοντος τάς ώρας. Ούτω άποτελείται ήλιακόν ώρολόγιον.

Οί διαδάται οί πληροφορούμενοι διά του μέσου τούτου την ώσαν θά πείθωνται ότι ή δαπάνη διά τόν άνδριάντα δεν διετέθη έντελώς εις μάτην.

Ή αληθώρα των περιοδικών

Ο Δώρ Παζέ, ο έν Λονδίον πρό τινος έγκατασταθείς πρεσβευτής της Άμερικης, πρό της άναχωρήσεώς του εκ Νέας Ύόρκης είχε προσκληθί εις γεύμα υπό της Έταιρίας του Περιοδικού Τύπου της πόλεως ταύτης. Έν τη προπόσει, ήν ή Α. Ε. ήγειρεν, είπε μεταξύ άλλων και τά έξης. «Ύπάρχουσιν πολλοί έξ ύμιν, τόσα δε είναι τά Περιδικά τά όποια εκδίδετε, ώστε όμολογώ ότι δεν δύναμαι να άναγινώσκω όλα. Σοβαρώς συμβουλεύω ότι πρέπει να πάυση ή εκδοσις όσον τό δυνατόν περισσότερων έξ αυτών. Ούδέν εύρίσκω μεγαλύτερον όφελος, τό όποτον δύνασθε να παρέχητε εις τόν κλάδον σας. Είναι περιεργον αληθώς πως κατορθώνουν να ζωσι τινά εκ των περιοδικών σας, θά ήτο δε εύχης έργον ή αυτοθυσία να θυσιάσθωσιν τινά εις τόν βωμόν της συναδελφότητος ύπέρ των λοιπών».

Τό θέατρον και αί γυναίκες

Ο Γάλλος Άκαδημαϊκός κ. Μαρσέλ Πρεβώ, ο γνωστός και ύμνητής της γυναικείας καρδιάς, έπρίπτει εις τάς γυναίκας όλην την ευθύνην διά τά ήλι-

θια έργα που παίζονται από τινος εις τά Παρισινά θέατρα. Έάν δεν ανασιδάζονται τώρα έργα φιλολογικής και δραματικής άξίας, αλλά μόνον θεαματικά και κουτά, αί γυναίκες λέγει είναι ή αίτία. Όταν πηγαίνουν εις της «πρώτες» δεν τό κáμνουν διά να ίδούν τό έργον, αλλά προσέχουν και συζητούν μόνον διά τά πολυτελή κοστούμια των καλλιτεχνίδων. Τό ρούχο αυτής είναι ύπέρτονον, «αυτός ο συνδυασμός του μπλέ και του μαύρου είναι πολύ σικ», «ώ, κύττα τό καπέλλο αυτής, άγαπητή μου». Αυτά μόνον άκούει κανείς μεταξύ γυναικών. Έν έργον μου, λέγει ο ίδιος, δεν επαίχθη κάποτε παρά δώδεκα μόνον φορές διότι ήτο τοιοϋτον, ώστε να μη έπιτρέπεται εις τάς ήθοποιούς να εκφανίζωνται με δύο και τρία πολυτελή κοστούμια. Όταν απέτυχεν, είπαν ότι ο λόγος ήτο διότι δεν έδλεπε κανείς κοστούμια σικ εις αυτό μου τό έργον. Διά να σταθί σήμερα έν έργον, οί συγγραφείς αλλάζουν χωρίς λόγον σκηνάς και τόπους και μόνον διά να δίδεται περίστασις εις τάς ήθοποιούς να φαίνωνται με περισσότερες ώραιες φορεσιές.

Αί γυναίκες με τό κουτό και κούριο τους μυαλά, επιλέγει, κατέστρεψαν τό θέατρον».

Εκαιότης ωιπητού.

Εις την Ιταλικήν πόλιν Πεσκάρα, γενέτειραν του Γαβριήλ ο' Άννοντισιο, είχε σχηματισθί μία έπιτροπή όπως δωρήσει εις τόν ποιητήν μίαν έπαυλιν. Η έπιτροπή όμως είχε λησμονήσει να ζητήσιν την συγκατάθεσιν του κυρίως ενδιαφερομένου, όστις με ήκιστα ποιητικήν προσυχιάν απέστειλε προς τόν Δήμαρχον της Πεσκάρα τό ακόλουθον τηλεγράφημα:

«Σας εύχαριστώ όπως και τους άλλους φίλους μου διά την καλήν σας πρόθεσιν, αλλά δεν θέλω δωρα, ούτε κοσμικά, ούτε πνευματικά. Άρκομαι εις έμαυτόν, και ζω όπως μου άρέσει, εις τάς κατοικίας τάς όποιας έχω εκλέγω».

—Ψεύ! θ' άνέκραζε κανείς άλλος μετριοφρονέστερος ποιητής, —γράφει μία Γαλλική έφημερίς— πως δεν λησμονεί αυτός ο Χριστιανός ότι πριν λάβη τό πομπώδες ψευδώνυμον του Εύαγγελίσαντος Άρχαγγέλου ώνομάζετο άπλούστατα κ. Ραπανιέττα! (Ραπανάκιος).

Ο Κάϊφερ και ή νέα τέχνη.

Ο Αυτοκράτωρ Γουλιέλμος δεν άγαπή την πτ nouveau, την νέαν τέχνην.

Κατά τα έγκαίνια του νέου μουσείου του Άννοβέρου διέσχισε τάς αίθουσας, διακεκοσμημένας από τόν γνωστόν Έλβετόν ζωγράφον Χόδλερ, του όποιου αί γυμνογραφία έχουν πρασινοκιτρίνους και ίδεις άνταυγίας. Εστάθη εις ένα τοίχον γυμνόν ο Αυτοκράτωρ και ήρώτησε:

—Κ' έδώ;

—Εδώ θά μπη ή προσωπογραφία της Ύμετέρας Μεγαλειότητος.

—Τήν όποίαν δεν θά έχη κάμει ο Χόδλερ, είπεν ο Γουλιέλμος.

Γνώμαι του Πουτσίνι.

Ο Ιταλός συνθέτης Πουτσίνι, έρωτηθείς από τάς έφημερίδας του Βερολίνου έάν προτοιμάζει νέον μελόδραμα, απήντησεν άνηθικώς. Είχε συνεννοηθί με τόν Ροσταν, τόν Μαίτερλινγκ και τόν Δ' Άνούντοιο, όπως του προτοιμάσουν λιμπρέτο, αλλά κανείς δεν του παρουσίασεν άκόμη τίποτε διά μελοποίησιν.

Είπεν ότι επιθυμεί ζωηρώς να συνθέσιν δύο μελοδράματα ών τό έν έντελώς ποιητικής φύσεως, τό δε έτερον θά πλέκεται με ήθη και έθιμα των Παρισινών άποχηδών.

Ο Πουτσίνι έρωτηθείς διά τόν Βάγνερ απήντησεν, ότι ή επίδρασίς του εις την νεωτέραν μουσικήν είναι τοιαύτη, ώστε αυτή δεν θά δυνηθί ποτέ να απομακρυνθί από αυτόν. Διά τόν Στράους είπεν, ότι είναι ο τρυφερώτερος των μουσικών τοις όποιους έγνώρισεν, ιδιοφυής. Ο Πουτσίνι άνεφέρει και τό άνέκδοτον ότι προκειμένου να παρασταθί τό νέον έργον του Στράους «Ο ίππότης των ρόδων» είπεν ή σύζυγός του εις αυτόν ότι θά έζήτι διαζύγιον, άν δεν έπισύγγχανε.

Τό δέρμα του διδύμου.

Εσχάτως εις βιβλιόφιλος Παρισινός επώλησε μερικους τόμους δεμένους με «δέρμα άνθρώπου». Τά δερμάτα τοιούτου είδους δεν είναι νεωτερισμός. Ο Κάμिलος Φλαμπαριών διηγείται σχετικώς την έξής ιστορίαν. Παρεθέρισε εις τό όρος Ζουρά φιλοξενούμενος από την κόμησσαν Σαίντ Α... ή όποία εθαύμαζε τά έργα του και ή όποία απέθανε μετ' ολίγον χρόνον. Μαζί με τό νεκρώσιμον άγγελτήριον του θανάτου της κομήσεως, ο διάσημος άστρονόμος έλαβε την έξής έπιστολήν του θεράποντος ίατρού της κομήσεως:

«Εκπλήρω την εύρήν μιας νεκράς, ή όποία σας ήγάπησε πάντοτε. Μ' έχει έξορκήσει να σας άποστείλω μετά τόν θάνατόν της τό δέρμα της ώραιας πλάτης της, διά την όποίαν είχατε εκδηλώσει τόσση ζωηρόν θαυμασμίαν τό βράδυ της άναχωρήσεώς σας. Επιθυμεί να δέσετε με την έπιδερμίδα της αυτήν τό πρώτον αντίτυπον του προσεχούς έργου σας. Σας άποστέλλω την έπιδερμίδα αυτήν, επειδή ήρκίσθηκα ότι θά τό κάμω».

Ο Φλαμπαριών έδωσε με την έπιδερμίδα αυτήν τό πρώτον αντίτυπον του τότε κυκλοφορήσαντος βιβλίου του «Γη και Ουρανός» προσθέσας με χρυσά γράμματα την έπιγραφήν: «Ανάμνησις νεκράς».

Πλαστά κειμήλια.

Εις την Ιαπωνίαν ενεργείται φοβερόν έμπορίον πλαστών αντικειμένων αρχαίας Ιαπωνικής τέχνης. Τά προϊόντα ταύτα επλημμύρησαν τάς Γερμανικάς άγοράς εις βαθμόν καταπληκτικόν. Εκ τούτου ή Ιαπωνική κυβέρνησις ήναγκάσθη να λάθη μέτρα άσθηρότατα προς κατάδιωξιν των άπατεώνων τούτων.

Είνε περιεργον όμως πως οί αντίγραφαι ούτοι μιμούνται τά αρχαία Ιαπωνικά κειμήλια. Ως προς τάς ζωγραφίας μεταχειρίζονται χρώματα, κατασκευασμένα έξ άποεσθέντων χρωμάτων αρχαίων πινάκων. Διά της κόνωσης δηλ. των άποδυσμένων εκ των πινάκων χρωμάτων, παρασκευάζουν έμοια σχεδόν προς τά αρχαία χρώματα.

Διά να κατασκευάσουν δε εύλινα γλυπτά έργα μεταχειρίζονται τό εύλον, τό όποτον κατά καιρούς άφηρέθη από τόν χιλιετή άρχαίον ναόν του Τσιτάιγιν εις την Νέραν, αντικατασταθέν διά σιδήρου. Τό εύλον τούτο φαγμένον όλόκληρον εκ σκληρών ένισχύει την έντύπωσιν της αρχαίας προελεύσεως.

Δελάρια άγίων.

Η Ίερά Σύνοδος της Ρωσίας, λαδούσα ύπ' όψιν ότι έν Ρωσία κυκλοφορούσι ταχυδρομικά δελάρια φέροντα εικόνας του Ίησου Χριστού, της Θεοτόκου

* Adorée Villany *

καί τῶν ἄλλων ἀγίων ὡς καί ἀπεικονίσεις γεγονότων ἐκ τῆς ἱστορίας τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, προσερχομένων ἐκ τῶν διαστίμων πρωτοτύπων μεγάλων καλλιτέχνων, οἷον τοῦ Ραφαήλ, τοῦ Μουρίλλου καί ἄλλων, κρίνασα δ' ἐπὶ εἰ καὶ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ τὰ εἰκονογραφημένα δελτάρια δὲν ἀποτελοῦσιν ἱερὰ ἀντικείμενα, ὅμως τὰ ἐπ' αὐτῶν ἀποτετυπωμένα πρόσωπα καί ἀντικείμενα εἶνε ἱερὰ διὰ τοὺς χριστιανούς, συνεπῶς, ἐκ σεβασμοῦ πρὸς τὰ εἰκονιζόμενα, τὰ δελτάρια ταῦτα δὲν πρέπει νὰ τίθενται εἰς κυκλοφορίαν πρὸς κοινὴν χρῆσιν, διεδίδασκε σύστασιν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν, ὅπως ἀπαγορεύσῃ τὴν πώλησιν. Τὸ ὑπουργεῖον ἀπήγγειλε τὴν κυκλοφορίαν τῶν τοιούτων δελταρίων.

* *

Ἡ γυνὴ χορεύτρια.

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον ἐγράψαμεν διὰ τὴν διάστίμων χορεύτριαν Adorée Villany ἥτις διότι ἐχόρευσεν ἐλέγμους, κατεδικάσθη εἰς 200 φρ. πρόστιμον ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου. Ἐφεσιάσκειν ἤδη τὴν ἀπόφασιν.

Δημοσιεύομεν ἐκ φωτογραφίας σταλείσης ἡμῖν ὑπ' αὐτῆς τῆς ἰδίας διαφόρους χορευτικὰς στάσεις καὶ κινήσεις. Ἡ δεσποινὴς Βιλλάνυ εἶνε ἡ ἀναγεννήσασα τὴν χορογραφικὴν τέχνην, δώσασα ἴδιον σχηματισμὸν καὶ χρῶμα καὶ στυλ εἰς τοὺς χορούς. Τὸ πρόγραμμα τῶν παραστάσεων τῆς ἀποτελεῖ τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τοῦ χοροῦ. Χορεύει Αἰγυπτιακοὺς χορούς (Ἐπιδείπνιος χορὸς, χορὸς Ἀπιδ) Ἰουδαϊκὸν (χορὸς μελίσσης), Ἀσσυριακὸς (χορὸς δούλης), Ἑλληνικὸν (χορὸς Φρύνης πρὸ τῶν δικαστῶν), Ρωμαϊκὸν (χορὸς Χριστιανίδων ἕως ἐκδεδυμένους ὡδήγουν νὰ χορεύσουν εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν Ἰαπεδρόμιον). Καὶ νεωτέρους δὲ χορούς χορεύει. Ὦν ὑπερέχει ὁ χορὸς τῆς Λύπης, καὶ παίγνια μὲ πέπλους καὶ ταινίας.

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς δίκης τῆς Βιλλάνυ ἐγεννήθη δημοσιογραφικῶς τὸ ζήτημα. Ὁ χορευτὴς ἤμπορεῖ νὰ ἐξωτερικεύσῃ ζωηρανότερα τὰ καλλιτεχνικὰ του τάλαντα γυμνὰς ἢ ἐνδεδυμένος; Τὸ ζήτημα καθαρῶς αἰσθητικόν, ἀπασχολεῖ τοὺς Παρισίους κύκλους χωρὶς καὶ νὰ λύεται ὀριστικῶς.

* *

Τὸ γυναικὸν μοντέλο.

Ζῇ ἐν Λονδίνῃ ὁ ὑπεροχότατος γέρων Ἰταλὸς Κολαρόσσος, τοῦ ὁποῦ ἀπὸ ἐδδομήκοντα ἐτῶν ἡ ἐργασία ὑπῆρξε νὰ χρησιμεύῃ ὡς... πρότυπον ὧν σχεδὸν τῶν καλλιτεχνῶν τῆς Ἀγγλίας. Τώρα ἐδήλωσεν ὅτι ἀποσύρεται τῆς... ὑπηρεσίας!

Ὁ Κολαρόσσος θύναται νὰ καυχῇ ὅτι ἐπέτυχεν ὅ,τι ἐπανάς ἄνθρωπος ἐπιτυχάνει. ἦτοι νὰ ἴδῃ τὴν μορφήν του ἐξωγαρημένην εἰς ἑλὰς τὰς Παναθηναϊκάς τοῦ κόσμου, ἰδίως τῆς Ἀγγλίας. Μόνῃ ἡ τοῦ Λονδίνου Tate Gallery ἔχει εἰκοσάδα εἰκόνων του, ἔργα τῶν ἐνδοξοτέρων Ἀγγλῶν ζωγράφων. Ὁ «ναῦτης» τοῦ Μιλλάι, αἱ εἰκόνες ἐν τῇ τοῦ Λόρδου Λάιτς συλλογῇ, τὰ σῶματα τοῦ ζωγράφου Βάττε, ἐπίσης γλυπτῶν πλαστικὰ ἔργα, αὐτὸν ἔχουσιν ὡς πρότυπον. Τὸν ἀνευρίσκει τις καὶ εἰς τὰς τοιχογραφίας τοῦ μουσείου τοῦ Κένσιγκτον, ὡς ἄνθρωπον Γεωργίου φρονεῦντα τὸν δράκοντα καὶ ἄλλα ὅσα.

Τώρα ὁ Κολαρόσσος καταλόγηται ἐκ τοῦ γήρατος καὶ τῶν ἀσθενειῶν, ἀπεράσισε νὰ ζῇ τὰ λοιπὰ ἔτη τῆς ζωῆς του ἥσυχος εἰς τὸ χωρίον Φόλταμ.

Ἀπὸ παιδικῆς τοῦ ἡλικίας εἶχε σῶμα ἐκτάκτως πλαστικόν, εὐμορφον καὶ εὐμελές· οὕτως ἀπὸ παῖς ἤρχισε τὴν τέχνην του. Οὐχ ἤττον ἂν καὶ εἰργάσθη ἀκινήτων ἐπὶ τόσα ἔτη, δὲν ἀπέκτησε περισυάν. Εἶχε πολυμελὴ οἰκγένειαν καὶ ἐχρειάσθη πολλὰ νὰ διαπαινήσῃ ὑπὲρ αὐτῆς ἐκ τῆς ἐργασίας του, καίτοι οἱ καλλιτέχναι πρὸ τῶν ὁποίων ἐποζῶριζε τὸν ἀντήμιον πάντοτε γενναίως.

Στὴν ἀκρογιαλία

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Εἰς τὸ θέατρον Chatelet τῶν Παρισίων ἐδόθη ἡ «Πιζανέλα» ἢ ὁ «Ἀσωματιζόμενος θάνατος», τὸ νῆον τοῦ παλαιῶν μετὰ προλόγον ἔργον τοῦ Δ' Ἀνούντιο διὰ δέκα ὡρῶν — ὡς εἶχε ἐκ τῶν προτέρων συμφωνηθῇ — παραστάσεις, ἐν καταιπληκτικῇ συρροῇ. Τὸ ἔργον, νεοῦς λογιζόμεν, ἐλειτουργήθη ἐνθουσιάζον, ἀλλ' ἡ κριτικὴ τὸ ἐπεδέχθη μὲ φρυγανιστὰ. Ἐξοχον εἰς οὐκριντοὺς διακόσμους, ἄριστον διὰ τὰς μουσικὰς συμφωνίας καὶ τὰς χορευτικὰς σκηνάς, ἀλλ' ὡς ἔργον δραματικὸν ἀπέτυχε.

Ἡ «Πιζανέλα» στηρίζεται ἐπὶ θρόνον ἀναγομένην εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς Φραγκοκρατίας ἐν Κέπρω, κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΓ' αἰῶνος.

Ἡ ὑπόθεσις ἔχει ὡς ἑξῆς:

Εἰς τὴν Κέπρον βασιλεῖται ὁ νεαρὸς Οὐγος, κηδεμονεύμενος ὑπὸ τῆς μητρὸς του καὶ τοῦ θεοῦ του. Ἡ νῆος πάσχει ἐκ λιμοῦ καὶ ἀνομβρίας. Εἰς τὰ οὐκριντοὺς γίνεται λόγος περὶ ὑπάσεως μιᾶς ὡραίας νέας, ἡ ὁποία λέγεται Ἀλῆτης, ἀγγελιαφόρος τῆς Ἀφροδίτης, ἥτις περιελανύται γυμνὴ ἐκεῖ, ἡ ἐμφάνισις τῆς δὲ ἀπομακρύνει πᾶν κακόν. Εἰς τὸν λιμὸν τῆς Φαμαγκαῖτης φθάνουν λόφοντα ἐκ προσφάτου λείας καὶ μεταξὺ αὐτῶν μία νεαρὰ αἰχμαλώτος, ἥς τὸ κάλλος διαμφορῆτον πολλοί. Εἶνε ἐκ Πίζης, διὸ καὶ καλεῖται Πιζανέλα. Τὴν βλέπει ὁ Οὐγος καὶ τὴν ἐρωτεύεται. Ἀφῆκε ἀκούεται φωνὴ ὅτι φθάνει οἷτος καὶ ἀποδίδει τοῦτο ὁ βασιλεὺς εἰς τὴν παρουσίαν τῆς Πιζανέλας, ἣν ἐλαμβάνει ὡς μετεμυρῶσαν τῆς ἀρχαίας Ἀφροδίτης. Ἡ Πιζανέλα-Ἀλῆτης χάσκει φήμην ἀγίας καὶ ὁδηγεῖται εἰς τὴν μητρίν τῆς Ἀγ. Κιόρας, ἀλλ' ἐκεῖ φθάνει ὁ θεὸς τοῦ Οὐγος ὁδηγὸν ἑαίρας Ἰταλίδας, αἱ ὁποῖαι καὶ τὴν ἀναρωτῶνται ὅτι εἶνε ἡ Πιζανέλα. Ὁ Οὐγος ἐξηλατῶν φρονεῖ τὸν θεὸν του, ἵνα μείνῃ κύριος τῆς Πιζανέλας. Ἡ μητὴρ του ὅμως ἀποφασίζει νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς ξένης Πιζανέλας, ἥτις ἐπισκιάζει τὴν ἐπιτοχὴν τῆς. Καὶ διατάσσει ἵασις θεαματικῆς εἰς τὴν νῆον μὲ ῥόδα ἀφθονα τὴν Πιζανέλαν, ἐντὶ χορεύει τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς Βασιλομήτορος· αἱ δούλαι τὴν σκεπάζουν μὲ σωρούς ῥόδων. Καὶ ἀποδηρῶκει ἡ Πιζανέλα τὸν ἀσωματιζόμενον θάνατον, καθ' ἣν στιγμὴν ἀγγέλλεται ἡ ἄφιξις τοῦ Οὐγος.

Ἡ ὡραιότερα σκηνὴ εἶνε ἐκείνη, ἐν ἣ ἔξενεκε ὁ ποιητὴς τὰ θέληματα τῆς Πιζανέλας, ζωγραφίζων οὕτω αὐτὴν τὴν ἡθοποιὸν Ἰδαν Ρομινιστῆν ἥτις ἐπεδέθη τὴν Πιζανέλαν καὶ ἥτις ἀντεκατέστησε παρὰ τὴν συγγραφεῖ τὴν Δοῦζε. Τὴν ὑπόθεσιν φάνεται ἐνεπνεύσθη ὁ Δ' Ἀνούντιο ἀπὸ τῶν «Ζωντανῶν θάνατον» τοῦ Δουρφέ. Τὸ μουσικὸν μέρος τῶν χορῶν συνθέσεν ὁ κ. Λαπάρμα.

Τὸ ἔργον ἐγράφη ἐπὶ τοῦ Δ' Ἀνούντιο Γαλλιστὶ εἰς στίχους ἀνωμοιοκαταλήκτους. Ἡ παρῆλασις Κυπρίων, εὐπαιστῶν Φράγκων, εὐγενῶν τῆς Τύρου καὶ Ἰαποτῶν τῆς Βενετίας, Ἀρμενίων, Σέρων, Νεστοριανῶν, Ἰακωβιτῶν, Ἰουδαίων, Σαμαρειτῶν, Καταλωνῶν, Ἀράβων τῆς Ἰσπανίας, Ἰταλῶν, ἀποτελεῖ ζωηροτάτην καὶ πολυχροῦς ἀναπαράστασιν τῆς ἱστορικῆς ἐκείνης ἐποχῆς, καθ' ἣν ἡ Κέπρος ἡμαρξεν.

*

Ἐνθαλοῦτος ἀναγγέλλομεν ὅτι ἡ ὑπέρτοχος παρ' ἡμῶν κλειδοκυμβάλιστρια κ. Σοφία Τοῦλλερ συνθέσκει «Ἡρωικὸν Ἑλληνικὸν ἐμβατήριον» ἐπὶ ταῖς νίκαις τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, τὸ ὁποῖον καὶ θὰ ἐκτελέσῃ, μὴ μὲ ἄλλας νεωτάτας συνθέσεις τῆς, εἰς ἑκτακτον ὑπὲρ τῶν οἰκονομικῶν τῶν πεσόντων σιναλλίων, δοθησομένην μετὰ τὴν ἀνομολόγησιν τῆς εἰρήνης ὑπὸ τοῦ Συνλήγοντος ἢ «Τέχνης».

Ἡ κ. Τοῦλλερ ἀσχολεῖται ἤδη εἰς δύο νέας συνθέσεις ἐπιγραφόμεναι «Airs de ballet» καὶ «Echo de Vienne». Περὶ τῆς συνθέσεως, ἕως κοινῶς ἔργον τὸ ἔχεις ἀτιμωμένον, οὐδὲν μεταφράσας ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ πα-

ραθότερον διὰ τὸν ἐπιτηρῆ χαρακτήρα τῆς μεγάλης παρ' ἡμῶν καλλιτέχνιδος.

Ἐν Ἀθήναις τεγχάνει πασίγνωστος ἡ ἰδιότροπος ἀλλ' ὑπερήφανος φραιογνωμία τῆς Κυρίας Τοῦλλερ. Προσώπων ζωηρῶν καὶ ἔξενον, μὲ λεπτότητα χαρακτικῆς καὶ τὸ ὁποῖον ἐπιστεφονοῖ μισοπόλοι βύστρον. Ἡ ἰδιόμορφος αὐτῇ κεφαλὴ ἀνέγει εἰς προσωπικότητα οὐχὶ τεχναίαν. Ὑπερήφανος ἀλλὰ πῶς ἄγροχος, ἡ Κυρία Τοῦλλερ διασχίζει τὸ πλῆθος, τὸ πλησιάζει ἐνίοτε δὲ καὶ ἀνιχνεύεται μετ' αὐτοῦ, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ συγγένηται πρὸς τὸ πλῆθος καὶ ἀέσποτε παραμένει ξένη πρὸς αὐτό, ἐξοικονομένη εἰς πνευματικὴν ἀπ' αὐτοῦ ἀπόστασιν. Ἀλλὰ πρὸς τοὺς ὁ ἵσους ἐκείνους ἐκλεκτοὺς οὐς τιμῇ καὶ ἀγαπᾷ ἡ Κ. Τοῦλλερ, εἶνε ἀνεκτίμητος φίλη, πλήρης ἐγκαρδίου ἀγάπης, τρυφερῶν φροντίδων καὶ λεπτῶν περιποιήσεων.

Ὁ κοῦς τῆς πάντοτε ὀξὺς καὶ πάντοτε ζητῶν τὸ καλόν, θαυμασῶς δὲ ἀνεπτυγμένος ὑπὸ σοβαρῶν καὶ πολυμύθων παιδείας, καθιστᾷ τὴν ὁμιλίαν τῆς θελκτικὴν, ἥτις ποῦ καὶ ποῦ ποικίλλεται ἐπὶ λεπτῶν οὐρανοῦ καὶ οὐρανοῦ ἐνθουσιάζων. Ἐχούσα οὐνεδήσιν τῆς ὑπεροχῆς τῆς καὶ κεκτημένην χαρακτικὰ ἀέδρασαν, μισοῦσα δὲ τὴν ἐπιπλαστον καὶ ἀνελεγκτὴν μετριοφροσύνην, ἀποδέχεται εὐκαρινῶς καὶ ἀνεκτικῶς τὰς πρὸς αὐτὴν ἀρείδας ἀλλὰ καὶ δικαίως ἀπονεμομένης ἐκδηλώσεις θαυμασμοῦ μὴ ἔχει μετὰ χάριτος καὶ προσοχίας ἀποδέχεται πῶσαν δικαίαν καὶ εὐκαρινὴν ἐκτίμησιν τοῦ μουσικοῦ αὐτῆς ταλέντου, ἀλλὰ καὶ χλευαστικῶς ἀπατωπῶσα γελοιοποιεῖ πάντα ἀδράδη, ὅστις ἠθέλει ἐπιχειρήσῃ νὰ τῇ ἀποτείνῃ ἡγευτὴς καὶ ἀνοσιεὺς φιλοφρονησέας.

Τὸ μουσικὸν ταλέντον τῆς Κ. Τοῦλλερ καταφανέται διὰ τῆς ἁρόγης μὲν ἐκτελέσεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς βαθνότητος καὶ ἀσφαλεστάτης γνώσεως τῆς μουσικῆς τέχνης. Εἶνε ἀπολύτως κυρία τοῦ κλειδοκυμβάλου τῆς, ὅπως δὲ ἐπιθέτει ἐπὶ τῶν πλήκτρων τὸν τὰς χεῖρας τῆς τὸ κλειδοκύμβαλον φάνεται λαυράντων ζωὴν καὶ ἀποδίδον ἥχους θελκτικῆς ὁμοιότητος. Ἀλλ' ἡ Κ. Τοῦλλερ δὲν εἶνε ἀπλὴ κλειδοκυμβαλίστρια, ἀλλὰ καὶ μουσουργός, αἱ δὲ μουσικαὶ τῆς συνθέσεις εἶνε πλήρεις ἰδιαζούσης χάριτος. Αἱ μουσικαὶ καὶ πνευματικαὶ ἀρεταὶ τῆς καλλιτέχνιδος, ἡ γόητος χάρις τοῦ πνεύματος, ἡ πολυμοχθὴς καὶ πολυποικίλος παιδεία, ἡ σπινθηροβόλος εὐφροσύνη, ἡ λεπτότης τῶν τρόπων καὶ ἡ τελεία ἀνατομὴ τῆς Κ. Τοῦλλερ δικαίως ἀναδεικνύουσιν αὐτὴν ὡς ἔξέχουσαν προσωπικότητα ἐν πάσῃ ὁμηγύρῃ ἐπιλέκτων μουσικῶν.

*

Εἰς Παρισίους ἐξεπονήθη ἐν δημοπρασίᾳ ἡ καλλιτεχνικὴ συλλογὴ τοῦ Στέγκραχτ περιλαμβάνονσα ἔργα ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον τοῦ ΙΖ' αἰῶνος. Ἐπωλήθη ἡ εἰκὼν τοῦ Ρέμπραντ «Ἡ καλλιπίζομένη Βηθσαΐδα» ἀντὶ 1,000,000 φρ. Εἶνε εἰκὼν 58 ἐκαστοσπομέτρων μίκρους καὶ 76 πλάτους, καὶ περιήρχετο ἀπὸ κατοχὸν εἰς κατοχὸν, ἀπὸ Ὀλλανδίας εἰς Παρισίους καὶ Λονδίνον. Τῷ 1734 ἐπωλήθη εἰς τὸ Ἀμστελδάμον ἀντὶ 265 φισορίων, τῷ 1791 εἰς τὸ Παρίσι ἀντὶ 1200 φρ., τῷ 1831 εἰς τὸ Λονδίνον ἀντὶ 2,625 φρ. Τῷ 1831 4,116 φρ., τῷ 1832 6,300 φρ. τῷ 1841 7,880 φρ. Ἀγοραστὴς εἶνε ἦδη ὁ κ. Ντουβὴν, μεγαλέμπορος τοῦ Λονδίνου. Ἡ ἐπιτοχὴ τῶν εἰδημόνων τὴν εἶχεν ἐκτίμησιν 800,000 φρ. Κοτὰ τὴν αὐτὴν δημοπρασίαν ἐπωλήθησαν εἰκόνες ἀξίας 4,225,900 φρ. Ὀλλανδοί, Ἀγγλοί, Γερμανοί, Ἰσπανοὶ ἤλθον εἰς Παρισίους πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπόν. Μία εἰκὼν τοῦ Ἀδριανῶν Μπουρὸ εἰκονίζουσα κατηλεῖτον μεσαιωνικὴν ἐπωλήθη ἀντὶ 466,500 φρ. Μία εἰκὼν τοῦ Ἰω. Στὴν ἡ «Οἰκονομία τοῦ ζωγράφου» ἐπωλήθη ἀντὶ 375,000 φρ.

Καὶ ἄλλη συλλογὴ πινάκων ζωγραφικῆς τοῦ Οὐγγρου

Νέμες εξετέθη πρὸς πόλιν εἰς Παρισίους. Μεταξὺ τῶν πωληθέντων συγκαταλέγονται καὶ 12 πίνακες τοῦ Θεοτοκο-
πύλου, περὶ ὧν γράφονται ἐν ἄλλῃ σελίδι. Ἐπωλήθησαν
πρὸς τοὺς εἰς πίναξ τοῦ τοῦ Ρέμπραντ παρισίων τὸν
πατέρα τοῦ ζωγράφου ἀντὶ 20,640 λιγρῶν, ἄλλος τοῦ
Χαλς ἀντὶ 11,600 λιγρῶν, εἰς τοῦ Τυτορέτο ἀντὶ 9,600
λιγρῶν.

Ἄλλη ἀνὰ πλὴν ἐπωλήθη εἰς τὸ Λονδίνον. Ἐν ἔργον
τοῦ Ἀγγλον Ράμπεϊ ἐπωλήθη ἀντὶ 39,000 λιγρῶν.

Ἀπέθανεν ἐν Κ)πόλει ὁ Ἀλεξ. Καμπούρογλου,
ἀδελφὸς τοῦ μακαρίου Ἰω. Καμπούρογλου, διατελέσας
ἀρχίατρος τοῦ Σουλτάνου Χαμίτ, Πρωτοδρος τοῦ Ἑλλ.
Φιλολογικοῦ Συλλόγου. Ἐσχάτως εἶχε γράψει κριτικὰς
μελέτας ἐναντίον τῶν μαλλιαρῶν. Τὴν περιουσίαν του ἐκ
50,000 Ὀθωμανικῶν λιγρῶν, ἀφῆκεν εἰς τὰ Ἑθνικὰ
ἰδρύματα Κ)πόλεως, καὶ δι' ὑποτροφίας Ἑλλήνων πρὸς
σπουδὴν ἐπιστημῶν καὶ καλῶν τεχνῶν.

— Ἡ κ. Παρρὲν ἐν ἀξίᾳ τῆς δημοσιευθέντι εἰς τὴν
«Ἐστία» ἀποκαλύπτει ὅτι ἡ ἀλησμόνητος διηγηματο-
γράφος Ἀλεξάνδρος Παπαδοπούλου, δὴν ἀπέθανεν φρονικὸν
θάνατον ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἀλλ' ὅτι ἐδηλητηριάσθη ἔνεκα
τῶν πατριωτικῶν ἐνεργειῶν τῆς ἀπὸ Βουλγαρίας, ἡ ὁποία
ὑπὸ τὸ πρῶτον ἐλλήνιδος εἶχε συνδεθῇ μασὶ τῆς

Ὁ κ. Γ. Ροῦλὸς παρηκολούθησε καὶ τὸν Ἑλληνο-
βουλγαρικὸν πόλεμον πρὸς ἀπεικόνισιν μαζῶν.

Ἀπέθανεν ἐν Λονδίνῳ ὁ Ἀγγλος «δαφροστεφής» ποι-
τὴς Ὄστεν, ὅστις ἀπὸ τοῦ 1896 κατεῖχε τὸν τίτλον τοῦ
ποιητοῦ τοῦ Βασιλέως. Εἶχε διαδεχθῇ τὸν Τένσον, μετὰ
τὸν θάνατον τοῦ ὁποίου ἐστράφησαν τὰ βλέμματα πρὸς
τὸν Σοντέβιον, ἀλλ' αἱ «Ὠδαὶ» τὸν καὶ τὰ «Ἀομὰτα τῆς
Αἰγῆς» ἐθεωρήθησαν παράτοιμα καὶ ἐπροτιμήθη ὁ Ὄ-
στεν, ὅστις ὁμως μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν του ὡς τιμολύχον
ποιητοῦ ἔργον κατώτερος ἀπὸ ὅ,τι ἦτο. Τὸ καλλίτερον
ἔργον του εἶνε ὁ «Παύλιν» Ἐωσφόρος». Ἐργον καθε
δαφροστεφὸς ποιητοῦ εἶνε νὰ γράφῃ ποιήματα διὰ κάθεν
ἐστὲν τῶν ἐστεμμένων ἢ πατριωτικῶν γεγονόσ, ἐπὶ ὧσι
ἀνέμεινον θέματος τὸ ὁποῖον δίδει ὁ ἀνάρχης. Ὁ δαφρο-
στεφὴς ποιητὴς πληρώνεται μόνον 400 φρ. κατὰ μῆνα
καὶ ἔχει ὠριμὴν ποσότητα Ἰσπανικοῦ οἶνου τῶν Κανα-
ρίων νήσων. Πρῶτος ἀνδρὶς ἐστεμμένος Ἀγγλος ποιη-
τὴς ἦτο ὁ Τονσον τῷ 1617, ἀλλ' ἐπιοῦμος ὁ τίτλος
ἀνευμνήθη εἰς τὸν Dryden τῷ 1670. Καίτοι ὡς δι-
δοχος τοῦ Ὄστεν ἐφέρετο ὁ Kipling, οὐκ ὅτις ἡ ποιη-
τικὴ ἀξία εἶνε πολλὴ ἀνωτέρα τοῦ Ὄστεν, «δαφροστε-
φής» διαώρισθη ὁ Robert Bridges. Ὁ νέος Ἀνδρὶς
ποιητὴς διέμενε μέχρι τοῦδε ἐν ἰδίᾳ ἐπαύλει εἰς Ὁξφόρ-
δην. Εἶνε ποιητὴς ἀριστοκρατικὸς ἢ ποιήσας τὸν ἀπεν-
θύνεται πρὸς τοὺς ὀλίγους. Εἶχε σπουδάζῃ λαοικὴν, ἦν
ἐγκατέλειπε χάριν τῆς ποιήσεως. Γνωστὸς ἔργον μὲ τὰ
«Μικρότερα ποιήματα», ἀλλ' ἡ ἐπίδοσις του ἤρχισε
καρῶς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν «Ποιητικῶν Ἐργῶν»
του. Πολλὰ τούτων ἔχονσι Ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν, ὡς καὶ
τὰ δράματά του, π. χ. ὁ «Νόστος τοῦ Ὀδυσσεύς», ὁ
«Ἀχιλλεύς ἐν Σκύρῳ», ὁ «Πυρφόρος Προμηθεύς». Ὁ
Bridges ἔχει ὡς ποιητὴς τὰς Ἑλλ. ἀρετὰς τῆς σαφην-
είας καὶ λιτότητος, εἶνε δὲ Ἑλληνομαθέστατος καὶ φι-
λέλλην, ἔδωκε δὲ διὰ τῶν ποιήσεών του νέαν μελωδίαν εἰς
τὸν Ἀγγλικὸν στίχον.

Ἐθιάμβενον ἐν Παρισίοις ὁ Κεφαλλὴν βαθύφρονος
κ. Θέμος Ἀμοῦργης. Οἱ κριτικοὶ ἀποκαλοῦν τὴν ἐμφάν-
σιν του ὡς «ἀνακάλυψιν ἐνὸς Μεφιστοφελεύς». Ἐχει
ἐξαιρετικὴν φωνήν, μεταλλικὴν καὶ ἡχηρὰν, εὐστοφον,
ἰδιοφῶν δὲ λυρικὴν ἢ ὁποία καταπλήσσει. Ὁ κ. Ἀμοῦρ-
γης εἶνε νεώτατος. Πρὸ ἐξατίας μετέβη εἰς Γάνδην καὶ
ἐτελειοποιήθη εἰς τὰς Μιλάνον καὶ Παρισίους.

— Ὁ ἐν Παρισίοις Ἑλλήν συνθέτης κ. Κίμων Τριαν-
ταφυλλοῦ ἔλαβε τὸ α' βραβεῖον ἡμιματιῶν εἰς τὸ Παρισινόν
Ὠδεῖον.

— Ἡλθεν εἰς Ἀθήνας καὶ μετέβη εἰς τὸ στρατόπεδον
ὁ διεθνὴς φήμης Ἀγγλος στρατιωτικὸς ζωγράφος κ.
Σκῶτ. Ἐρεπνεύσθη ἐκ τοῦ Ἑλληνοβουλγαρικοῦ πολέμου
δύο μεγάλους πίνακες, τὸ Κίρκις καὶ τὴν Κρόνον.

— Αἱ μέχρι τῆς 10 Ἰουλίου εἰσοφοραὶ διὰ τὸν ἀνδρι-
ῶν τοῦ Βασιλέως Κονσταντίνου ἀνῆλθον εἰς 37,340 δρ.

— Ἡ Γαλλικὴ γερονοία ἐδέχθη τὴν ἐπὶ τῆς Βουλῆς
ψηφισθὲν νομοσχέδιον, δι' οὗ κερδίζεται ἡ μεταξὺ Ἑλλά-
δος καὶ Γαλλίας συναφθεῖσα τῷ 1912 συνθήκη περὶ
πνευματικῆς ἰδιοκτησίας.

Πρὸ ἔτους οἱ θαυμασταὶ τοῦ Πορτογάλου ποιητοῦ
Καμίους ἤγειραν ἄγαλμα του εἰς τὴν λεωφόρον τῶν Παρι-
σίων. Οἱ ἰδιοκτῆται τῶν γύρω οἰκῶν διεμαρτυρήθησαν δι-
ὅτι τὸ ἄγαλμα ἔφερε δυσκολίας εἰς τὴν ταξιδεῖσιν τῆς ὁδοῦ,
ἀλλ' οὐδεὶς ἔδωκε προσοχήν. Πρὸ τίνος οἱ θαυμασταὶ
τοῦ ποιητοῦ ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τοῦ θανάτου του μετέβησαν
μὲ στεφάνους νὰ στέφουν τὸ ἄγαλμα. Ἀλλ' ὡς τῆς ἐκπλή-
ξεως! Τὸ ἄγαλμα εἶχε ἀπαρθῇ... Μάτην ἐξήτησαν ἐξη-
γήσεις. Οὐδὲν ἀνεκαλύφθη. Καὶ μετέβησαν καὶ ἐστεφά-
νισαν τὸν... Ὀδῆκ. Ἀτυχὴς καὶ μετὰ θάνατον ὁ Πορτο-
γάλλος ποιητὴς ὁ Ζήσας τυχοδιωκτικὴν ζωὴν.

Ἡ ἐν Παρισίοις Ἑταιρεία τῶν Γάλλων ποιητῶν συν-
έστησε ἐκμετὼν ἀλληλοβοηθείας, προνοίας καὶ συντάξεως
τῶν Γάλλων ποιητῶν. Ἀνάμει 10 δρ. ἑτησίως κατωφίλως

οἱ ποιηταὶ θὰ ἔχουν οἰνίαξιν κατὰ τὸ 55ον ἔτος. Οὕτω
θὰ δύναται τις νὰ σιτηθῇ χωρὶς νὰ ὀνησῇ διὰ τὸ
μέλλον.

Οἱ τέτιγες ἤρχισαν νὰ μιμοῦνται τοὺς μύθους.

Τὸ Ὠδεῖον Λόντεν, τὸ ὁποῖον πένοντι εἶχε δώσῃ τὸ
α' μέρος τοῦ «Προφήτου Ἡλία» τοῦ Μένδελσον, ἔδωκεν
ἤδη καὶ τὸ β' μέρος. Ἡ χοροδία ἐπαρουσίασεν ἀτελείας
τίνες ἔνεκα τῆς σπουδῆς μὲθ' ἧς ἐδόθη. Ἐξαιρετικῶς
καλὰ ἔφαλεν ὁ γνωστὸς βαθύφρονος καὶ παλαιὸς τερφίμος
τοῦ Ὠδεῖου κ. Ἀγγελόπουλος ὡς προφήτης Ἡλίας. Ἐ-
πίσης καλὰ ἔφαλεν ἡ ὑψίφωνος κ. Ταβαρῆ, τὸ δὲ τερ-
τόν τῶν Ἀγγέλων ἐξετέλεισθη ἀρμονικῶς ὑπὸ τῶν δε-
σποσίδων Πριονιστοῦ, Χάγερ, Βλάχου καὶ Ριμῆνα.

Ἀπέθανεν εἰς Βονξέλλας ἐν ἡλικίᾳ 69 ἐτῶν ὁ συγγρα-
φεὺς καὶ κριτικὸς Κάμιλλος Λεμοννιέρ. Ἦτο γονιμώ-
τατος. Τὰ ἔργα του — μυθιστορήματα, διηγήματα, κριτικὰ
μελέται — δύνανται νὰ ἀποτελέσωσι 70 τόμους. Τὸ τελευ-
ταῖον τῶν ἔργων ἐπεγράφετο «Ἐπαναστάτης Βασιλεὺς». Τὸ
ὁραϊότερον σύγραμμά του εἶνε τὸ ἐπιγραφόμενον
«Βέλγιον».

Μετὰ τὴν ζωγραφικὴν ἔχονεν καὶ τὴν μελλοντικὴν πο-
ταγραφίαν. Ἐδημοσιεύθησαν τὰ πρῶτα τῆς νέας αὐ-
τῆς τέχνης. Μοντεζούρες ἀνθρώπων ἐν κινήσει. Ἀπρο-
διόριστος σιρὰ κεφαλῶν εἰς σκοτεινὰ νεφελώματα.

Ὁ Γερμανὸς καθηγητὴς Σίμπλε ἐπεσκέφθη τὴν
μονὴν τοῦ Ἁγίου Ὁσωρίου, εἰς ἐν καλλιὸν τῆς ὁποίας
ἀπέθανεν ὁ μέγας ποιητὴς Τάσος, ἐξεκλήθη διὰ τὴν ἐγ-
κατάλειπν τὸν καὶ διεμαρτυρήθη ἐντόνως.

Ἀποτελέσματα Ὠδεῖον Ἀθηνῶν:
Ἐλαβον ἀπολυτήριον διπλωμα σολίστ εἰς τὸ κίεδο-
κίμβυλον αἱ δεσποινίδες Μαργαρίτα Ὀργώνη καὶ Αἰκα-
τερίνη Μανιατοπούλου. Ἡ πρώτη ἐτιμήθη καὶ μὲ Χρυ-
σοῦν μετάλλιον. Πτυχίον ἔλαβον διδασκαλίας κινεδοκμ-
βάλου αἱ δεσπ. Π. Ἰωαννίδου καὶ Α. Κονδύλη. Ἀντιστή-
ξιος ὁ κ. Γ. Σκλάβος. Ἀρμονίας ἀριστοῦχοι ἡ δεσπ.
Ε. Ἰγγλέση καὶ οἱ κ. κ. Β. Χατζηδημητρίου, Γ. Χουρ-
μούζιος καὶ Γ. Ἀγης.

Ὁ γενναῖος ἀμοιβόμενος διὰ τὰς συγγραφὰς του
Σκῶτος λογοτέχνης καὶ ποιητὴς Ἰάκωβος Μπάρρι ἔργον
βαρύνει. Μέχρι τῆς σήμερον ἔχει εἰσπράξῃ 10,000 000
φρ. Τὸ περίφημον αἰσθηματικὸν του μυθιστόρημα «Πέ-
τρος Πάδ» ἔδωκεν εἰς τὸν συγγραφέα 1,000,000 φρ. Οἱ
ἐκδοταὶ σπεύδουν εἰς νὰ ὑπερθεματίσῃ ἵνα ἀναλάβῃ τὴν
ἐκδοσὶν κάθε νέου ἔργου του.

Οἱ φίλοι τοῦ Γάλλου ζωγράφου Ἀδόλφου Βιγιέτ ἐπέ-
βαλον τὴν ὑποψηφισιότητά του εἰς τὴν Ἀκαδημίαν. Τινὲς
ἐπέκριναν αὐτὴν ἔνεκα τῶν εὐθύμων συνθέσεών του, τῶν
«περρότων», καίτοι οὗτοι θαυμάζονται, καὶ τῶν τοιχο-
γραφῶν. Ὁ καλλιτέχνης ἐθίμωσε καὶ ἀπέσυρε τὴν ὑπο-
ψηφισιότητά του, δηλώσας ὅτι «οἱ περρότοι μόνον εἶνε τέ-
λειοι καὶ δὲν θὰ ἐνεπνεύμην περισσότερον ἀπὸ τὴν Ἀκα-
δημίαν».

Ὁ ἐξ Ἀμερικῆς ἐπανελθὼν Ἑλπειώτης κ. Αἰκ. Αἰά-
πας διέθεσε 10,000 δρ. ἵνα ἀνεγερθῇ εἰς τὸ Μπιζάνι
ἀναθηματικὴ στήλη εἰς μνήμην τῶν πεσόντων μαχητῶν.
— Κατόπιν τῆς πολυμήνου ἐκστρατείας τῆς Μακεδο-

νίας καὶ Ἡπειρῶν ὁ ὡς ἐφεδρος ὑπηρετῶν ζωγράφος κ.
Κ. Ρωμανίδης κατήρτισεν ὥρασαν σειρὰν σκίτσων τοῦ
στρατοπέδου καὶ τῶν μαζῶν, περὶ τὰ 200. Τὰ σκίτσα
αὐτὰ θὰ ἐπεξεργασθῇ ἀργότερον.

Οἱ φίλοι τοῦ ὑπαρχιεπίσκοπου δημάρχου τῆς Ν. Ὑόρκης
Κάιντος συνέλεξαν τὰς γελοιουργίας ἀπὸ τῆς ἀνάδου του
εἰς τὸ δημογραφικὸν ἀξίωμα (1910) μέχρι σήμερον καὶ
τὰς ἐξέδωσαν εἰς βιβλίον. Τὰ κέρδη τῆς πωλήσεως θὰ
διατεθοῦν ὑπὲρ φιλανθρωπικῶν σκοπῶν.

Κατὰ πληροφορίας τῶν Βιενναίων ἐφημερίδων ἐκ
Θεσσαλονίκης, οἱ Βουλγαροὶ ἐνέλησαν ἐν Σηληβρούς τὸν
πατέρα Βασιλείου τοῦ Βουλγαροκτόνου, ἀνευρεθέντα ἐντὸς
τεμένους ἡρεσιωμένου, τὰ ὁποῖον ἀλλοτε ἦτο βασιλικὴ
μονὴ ἐπ' ὀνόματι τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου. Αἱ ἀνασκαφαὶ ἐγέ-
νοντο ὑπὸ τὴν ἐπισκοπὴν ἀρχαιολογικῶν ἀξιοματικῶν
ὀνόματι Κράτσοφ, ὅστις εἶχεν ἐλ' ὄψιν πρὸς ὁδὸν τὴν
τοῦ χρονογράφου Βυζαντινοῦς.

Ὡς λέγεται, εὐρέθη κρανίον καὶ ἀνεπλήρωτοι πλάκες,
αἵτινες ἀπεκομίσθησαν εἰς Βουλγαρίαν.

Ὁ Λέων Ντεμπέλ, ποιητὴς Παρισινός, ἠέτοκτόνησε
πνιγὴς εἰς τὸν Σηκονάναρ. Ἦτο ἡλικίας 34 ἐτῶν. Φίλος
τοῦ Μωρῆς καὶ τοῦ Πόλ Φώρ. Ἐγραψεν ὁρασιότατος
ποιητικὰς συλλογὰς, κριτικὰς εὐμενέστατα. Ἀλλ' ὑπῆρ-
ξεν ἀτυχὴς εἰς τὴν ζωὴν, μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐξασφαλῇ
ἄριστον τὸν βίον. Πάντοτε πτωχός, ἀλλὰ καὶ ὑπερήφανος.
Ὅταν ἀνεσθῆναι τὸ πτώμα του, εὐρέθησαν ἐπ' αὐτοῦ 30
λεπτά.

Ἡ κυρία Ρομαίνος εἰς τὸ Παρίσι εἶχε ἀποθηκεῖσθαι εἰς
μὴν σοφίαν ὅλα τὰ πρῶτα τῆς κληρονομίας τοῦ πα-
τρός της. Πρὸ τίνος ἀπεφάσισε νὰ τὰ ξεκοκίσῃ καὶ εἰς
μὴν γυνίαν ἦσαν πεταμέναι εἰκόνες τινες καὶ καθρέπται.

Μία εἰκὼν παιδικὴ ὁμοιάζε τὸ ἐργονακί της. Ἐνα
παιδί πενταετὴς ἐπάτει ἐλάνω εἰς ξύλινον κανόνι καὶ ἐ-
κτίπα τὸ τύμπανον. Ἡ εἰκὼν ἐδόθη εἰς τὸ ἐργονακί της,
τὸ ὁποῖον ἔδωκε τὴν εἰκὼνα εἰς ἕνα κορινθιοποιὸν διὰ νὰ
βάλῃ τὴν κορινθίαν. Ὁ κορινθιοποιὸς προσέφερε 2,000
φρ. εἰς τὸ παιδί διὰ νὰ κρατήσῃ αὐτὸς τὴν εἰκὼνα. Ἡ
προσφορά ἔκαμεν ἐντίπωση καὶ ἐστάλῃ ἐκτιμητής. Ἐ-
πρόκειτο περὶ ἐνὸς ἀριστοτεχνήματος τοῦ δεκάτου ἐβδό-
μου αἰῶνος. Ἦτο πίναξ τοῦ μεγάλου Ἀγγλου ζωγράφου
Ράινολδ, ἐκτιμηθεὶς ἀντὶ ἐνὸς εκατομμυρίου φράγκων.

Ὁ κ. Γ. Ἰακωβίδης ἐτελείωσε δύο πρότυπα τῶν
μεταλλίων τοῦ Ἑλληνοτουρκικοῦ πολέμου. Τὸ ἐν εἰκονίζει
τὸν βασιλέα Γεώργιον καὶ τὸ ἕτερον στέμμα μὲ στανὸν
ἐν τῷ μέσῳ. Ἐπὶ τῆς ἐτέρας ὄψεως ἀμφότερα φέρουν
τὴν χρονολογίαν τοῦ πολέμου μὲ Βυζαντινοὺς χαρακτήρας.
Ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐνέκρινεν ἀμφότερα, ἔλαβε δὲ ἐν-
τολὴν ὁ κ. Ἰακωβίδης ὅπως φιλοτεχνήσῃ μεταλλίων καὶ
τοῦ νέου Ἑλληνοβουλγαρικοῦ πολέμου.

— Ὁ κ. Εὐάγ. Ἰωαννίδης ἐφιλοτέχνησεν ἐλαιογραφίαν
φρονικὴν μεγέθους καὶ πιστῆς ἀπεικόνισεως τοῦ ἀειμνή-
στου Βασιλέως Γεωργίου, ἥτις ἀνηρτήθη εἰς τὴν μεγά-
λην αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν. Ὁ
Βασιλεὺς εἰκονίζεται ὄρθιος, μὲ στολὴν στρατηγού, ἔχων
συνεπτυγμένην τὴν δεξιάν ἐνῶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἥτις
κρατεῖ τὸ πηλίκιον του συμπύσσει τὰ χειρόκτια καὶ
ἀναπαύεται ἐπὶ τοῦ ξίφους του.

Ἀνεχώρησεν εἰς τὸ θέατρον τοῦ πολέμου ὁ ζωγράφος
κ. Γ. Προκοπίου διὰ νὰ λάβῃ σκίτσα πολεμικά.

Εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ Μητροπολιτικοῦ ναοῦ τοῦ Μελετίου, τῆς ἀνακτηθείσης ἐπὶ τοῦ στρατοῦ μας Μακεδονικῆς πόλεως, εἶχον κορυβή ἐπὶ Τουρκοκρατίας πολῦτιμοι θησαυροί, ἀποτελούμενοι ἀπὸ στέμματα, χλαμύδας, οὐκ-πύρα, πολῦτιμα ἐφόδια, κοσμήματα καὶ Σταυροῦς. ὅλα ἀνήκοντα εἰς τὴν Βυζαντινὴν ἐποχὴν, καὶ διὰ τὴν ἀρχαί-κην καὶ μεγαλάνειαν τῆς Κων/πόλεως, οἷνες ἐξορί-ζοντο ὅταν περιέπιπτον εἰς δυσμένειαν εἰς τὸ ὄρειον Μελετικόν. Οἱ θησαυροὶ οὗτοι διεσώθησαν ἐπὶ τῶν Ἑλ-λήνων προκρίτων εἰς μεγάλα σιδηρὰ χρηματοκιβώτια, κομισθέντα ἐπιτηδῆς ἐκ Βιέννης. Δὲν ἐγνώσθη ὅν οἱ θη-σαυροὶ οὗτοι ὑπάρχοντες ἤδη.

Οὗ Προέδρου τῆς Γαλλ. Δημοκρατίας ἀπέπεμψεν εἰς διαφόρους λογίους τὸ παρόσημον τῆς Αἰωνίου τῆς Τι-μῆς Μεταξὺ αὐτῶν συγκατατίθεται καὶ ἡ γνωστοτάτη μυθιστοριογράφος κυρία Δανιὴλ Δεζονέ, ἥτις ἔλαβεν τὸν Χρυσὸν Σταυρὸν. Ἀπὸ τῆς ιδρύσεως τοῦ τάγματος, 50 Κυρία ἔλαβον τὸν ἀργυρὸν σταυρὸν, καὶ 5 τὸν χρυσοῦν, ἐξ ὧν δύο μόνον ἐπιζῶσι.

Ἀπέθανεν εἰς Βουξέλλας ἐν ἡλικίᾳ 74 ἐτῶν ὁ γνωστὸς Βέλγος ζωγράφος Ρ. J. Αντουίν. Τὸ πρῶτον τὸν εἶ-λετο ἡ ἐκδόκησις τοῦ Ἀγγέλου· ἔδειξε τὴν μεγαλὴν τὸν ἀξίαν. Τὸ πλεῖστον τῆς ζωῆς του διήλθεν ἐν Ἀγγλίᾳ.

Οὗ κ. Π. Μαθιόπουλος ἐξέδηκεν εἰς κοινὴν θεανθρωπι-στογραφίαν τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἣν ἄρτι ἐτελεύτησεν. ἔχει τὴν αὐτὴν τεχνικὴν ἐπιτεχνίαν, ὅταν εἶχε καὶ ἡ εἰκὼν τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ ἰδίου καλλιτέχρον.

Οὗ ἐφημέριος τοῦ ἐν Ρώμῃ ναοῦ τῆς Ἁγίας Μαρίας Κορσίνι συνελήφθη κατηγορούμενος ἐπὶ κλοπῇ τῆς εἰκό-νος ἡ Παναγία καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἥτις εἶνε ἔργον τοῦ μεγάλου ζωγράφου Τζιοβάνι Μελλίνι.

Κατὰ τὸν παρελθόντα Νοέμβριον ἐξεργάσθη ἀνοικτὰ εἰς τὸν εἰκαστικὸν ναὸν καὶ ἐπιστεῖν ὅτι ἡ εἰκὼν κατε-στροφῇ. Ἀλλὰ τελευταίως εὐρέθη αὕτη ἐν Φλωρεντίᾳ καὶ ἀνεκαλύφθη, ὅτι ἡ ἀνοικτὰ τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Μαρίας ἐτέθη ὑπὸ τοῦ ἁγίου πατρὸς Κορσίνι, διὰ τὰ ἀνεκαλύφθη τὴν κλοπὴν τῆς εἰκόνος. Ἡ εἰκὼν εἶχε πωληθῇ ἀπὸ πεντακισχιλίων φράγκων.

Μολοῦντι ἔτος παρήλθεν ἄρ' ὅσον ἐπαύθη εἰς Μαρε-ολλάου, καὶ ἀπηγορεύθη τότε αἰτήσας τοῦ Λαδύχου τῆς Γερμανίας νὰ παυθῇ πλέον, τὸ «1813», τὸ ἔργον τοῦ Χάουπτιν, χαρακτηρισθὲν ὡς ἀντιγερομανικόν, πάλιν λό-γος ἐγένετο ἕνεκα τῆς ἀπαγορεύσεως νὰ παυθῇ κατὰ τὰς ἐορτὰς τῆς 100ετηρίδος τῆς ἐξεγέρσεως τῆς Γερμανίας κατὰ τοῦ Ναπολέοντος. Τὸ «1813» εἶνε ἔργον συμβο-λικόν, καταδικάζον τὸν στρατιωτικισμὸν καὶ ἐννοῶν τὴν παγκόσμιον εἰρήνην. Ἡ Εὐρώπη, λέγει ὁ συγγραφεὺς, μάτην ἀναμένει τὸν Μεσσίαν τῆς, ὅστις δὲν ἦτο ὁ Χρι-στὸς, διότι αὐτὸς ἐγενετο αἰτία νέων πολέμων. Μεσσίας θὰ εἶνε ἐκεῖνος ὅστις θὰ φέρῃ τὴν εἰρήνην εἰς τὸν κόσμον. Εἰρήνη ἐστὶν Ἀγάπη, ἡ δὲ Ἀγάπη εἶνε ὁ,τι ζῇ, ἐργάζε-ται, πολλαπλασιάζει. Αὕτη ἀποκαλύπτει τὰς ὁραϊότητας τῆς ζωῆς. Τί θὰ ἦτο ἡ Ζωὴ χωρὶς Ἀγάπην, ἡ Σκέψις χωρὶς Ἀγάπην; Εἰς τὸ ἔργον του ὁ Χάουπτιν παρον-οιάζει πρόσωπα καὶ πράγματα τοῦ 1813 κινούμενα ἐπὶ τῆς τύχης ὡς νεφροσπαστα. Ὑπάρχει καὶ ἐν παιδίον ἐκ-προσωποῦν τὴν Πυθίαν. Κύριον πρόσωπον εἶνε ὁ Μέγας Ναπολέων. Τὸ ἔργον ἔχει ἀξίαν διὰ τὰς φιλοσοφικὰς μύλων αὐτοῦ ἐννοίας.

Ξένα θέατρα. Νέα ἔργα.

«Ἡ βασίλισσα τοῦ Ἀγίου Φρόντο» τριλογία, (τρίπρα-κτος κομντί), ἐν ἣ ἐξελλοοῦνται θλίβεσθαι οὐρανοὶ εὐλη-μέναι ἐκ τῆς ἰσπανικῆς λαϊκῆς ποιήσεως. Σκύπει τὸ ἔρ-γον τὴν καταπολέμησην τοῦ ἐθίμου τῆς ἐκλογῆς τῶν Βα-σιλισσῶν εἰς τὰς λαϊκὰς συνουσίας ἐν Ἰταλίᾳ.

— Τὸ ἀνοικτὸ κλονβί. Πρωτότυπος καὶ εὐφυῆς κο-μωδία τοῦ Ἑδουάρδου Μποκροντέ παυχθεῖσα εἰς τὸ θέα-τρον «Μαρζόνι» τοῦ Μιλάνου.

— Τὸ «Ἀλεξικέραυτον» κομωδία τῶν Μονεζὺ Ροὺ καὶ Νωσὺ. Παρεστὰς εἰς τὸ θέατρον «Βάλλε» τῆς Ρώμης.

— Ὁμοειδιστὸν μυαλλέτο μονόπρακτον «Αἱ παιδιὰ» ἐ-παύθη εἰς τὰ «Πλόσια» τῶν Παρισίων. Ἐργάσθη ὑπὸ τοῦ κ. Ντεμπιανσοῦ καὶ ἡ χορογραφία ὁφείλεται εἰς τὸν ῥώσ-σον χορευτὴν κ. Νιζόν. Ἡ ὑπόθεσις: Εἰς νέας φλε-γαίας εἰς τὸ τένις μὲ δυο νέας· ἐρωτοτροπεῖται μὲ τὴν μίαν, δυσχεραίνεται ἡ ἄλλη· ἐρωτοτροπεῖται μὲ τὴν δευτέ-ραν· ἀνιχνεύει ἡ πρώτη. Ἐρωτοτροπεῖται καὶ μὲ τὰς δύο καὶ ἐνδύνται καὶ οἱ τρεῖς εἰς ἐν μακροτάτον φίλημα, ὅτε μία σφαῖρα τέτρυς ριφθεῖσα ἀγνώστον πόθεν, τοὺς τρεῖς εἰς φυγὴν.

Αὐτὸ εἶνε τὸ μυαλλέτο, τοῦ ὁποῦν τὸν ὁρισμὸν ἔδωκεν πρὸ ἐξήκοντα ἐτῶν χαριέστατος ὁ Θεόφιλος Γκατιέ: «Εἶν' τι πολὺ σαφὲς καὶ ἄξιον πολλῆς προσοχῆς. Ἡ τραγωδία, τὸ δράμα, ἡ κομωδία κρίνονται ἀνιχνεύοντες παρ' ἑνὸς μόνου ἔθνους, διότι, ἵνα κατανοηθῶσιν ὅλοι αἱ καλ-λωταί, ὅλα τὰ προσόντα ἑνὸς τοιοῦτον ἔθνος, ἀπαραίτη-τος εἶνε ἡ βαθύτης, ἡ πλήρης γνώσις τῆς γλώσσης, ἐν ἣ ἐργάσθη αὐτό. Τοιαῦτα γνώσεις δὲν ἀπαιτοῦνται διὰ τὸ μυαλλέτο, τὸ ὁποῦν ὁμιλεῖ εἰς μίαν γλῶσσαν ἄφρων, εἰς ὅλους ἀντιληπτὴν. Ἀναμφισβητήτως τὴν ἐπομένην τῆς συγχύσεως τῶν γλῶσσων, κατὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ Πύργου τοῦ Βαβέλ, ἡ παντομίμα θαλετέλλει τὸν μόνον τρόπον ἀνεννόησεως... Πάντες ἐννοοῦσι τὸ μυαλ-λέτο ἀπὸ τοῦ Ἑσκημίου μέχρι τοῦ Παταγόνος... Τὴν διηγήσασθαι, ἣν ἀνιχνεύονται οἱ ἔχοντες οὐτοπιακὰς ἰδέας, τὴν ἐδημιουργήσας, τὴν ἀναπληροῦ τὸ μυαλ-λέτο...»

— Καὶ ἄλλο μυαλλέτο ἀπὸ τῆς αὐτῆς σκηπῆς ἐδόθη, ἡ «Στένις τοῦ Ἑσκημίου», ἔργον τοῦ Στραβίνσκυ, τοῦ αν-θέτου τῆς «Πετρούσκας», συνεργασίᾳ τοῦ Ραϊνχ διαπε-ποῦς ζωγράφου, καὶ τοῦ χορογράφου Νιζόνσκυ. Ἀναπαρ-στῇ σκηπῆς, ἡθῆ, ἔθῆμα ἐν χορῇ ἄλλοτε κατὰ τὴν λα-τρειάν τοῦ Θεοῦ τοῦ Φωτός. Ἀγάπη πρὸς τὴν γῆν, δι-εγνήσεις τῶν ἀστέρων, πρόκλησις πρὸς τὰς δυνάμεις τῆς γῆσεως, ἀποθέσεις τῶν προγόνων.

— Ἡ «Στροφή» τοῦ Ναστόργκ. Εἰς ἐραστὴς διακόπτει τὰς μετ' ἐγγάμου κυρίας σχέσεις του ὅχι διότι δὲν τὴν ἀγαπᾷ πλέον, ἀλλὰ διότι παρατηρεῖ ψυχρότητα ἐκ μέ-ρους τῆς. «Εἰς τὸν ἔρωτα λησμονεῖται ἡ προδοσία, ἀλλὰ ποτε ἡ ἀδιαφορία» εἶνε ἡ βία τοῦ ἔργου. Καὶ ἀπομα-κρύνονται ἀλλήλων.

— Ἡ «Κορβαντόνα» ἱστορικὸν δράμα τοῦ Ρώσου Μον-σόργκ. Σειρὰ οργανητικῶν σκηπῶν τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἦσαν ἀντιμέτωπα ἐν Ρωσίᾳ τὰ δύο μεγάλα κόμματα ἐπὶ Μεγάλου Πέτρου, οἱ Νεώτεροι καὶ οἱ Παλαιό-τεροι.

— Ὁ «Ἰουλιανός» μελόδραμα τοῦ ποιητοῦ Σαρπαντέ. Ἐκρήθη ὡς ἐπιτυχία ἔξοχος, προκαλέσασα ζωηρὰν συγχι-νησιν. Ὁ Ἰουλιανὸς οὐνοδάζει ἀρχαιολογίαν. ἔχει ἐρω-μένην τὴν Λουίζαν. Ὀνειροεῖται νὰ εἰσελθῇ εἰς τὸν ναὸν τῆς Δόξης καὶ τοῦ Κάλλους. Ἄλλ' ὁ ἱεροφάντης προμα-τεῖναι ψυχικὰς δυνάμεις. Καὶ φεύγει ὁ Ἰουλιανὸς εἰς ξένα μέρη, ἀλλ' αἱ ἐρωτικαὶ προδοσίαι, μία διαρκὴς ψυχικὴ ἀμφιβολία τὸν καταβάλλουν. Πηγαίνει εἰς τὴν Μοντιμό-την διὰ νὰ λησμονήσῃ. Εἰς μίαν ἐσθρὴν συναντᾷ μίαν γυ-ναῖκα κλονομένην. Εἶνε ἡ Λουίζα. Φεύγει ἀπελπισμένος καὶ ζητεῖ νὰ λησμονήσῃ τὰς πικρίας εἰς τὴν μέθην. Ὁ ἱεροφάντης τοῦ ναοῦ εἶχε δίκαιον.

— * — *

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ἐδόθη ἄδεια βίως ἐνεργηθῶσαν ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀλαῖς τῆς Λοκρίδος ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς σχολῆς, ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸν χρόνον τοῦ Σταδίου καὶ τοῦ Γυμνασίου ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς. Ἐπίσης θὰ γίνωσιν ἀνασκαφαὶ ἐν Ἰθάκῃ ὑπὸ τοῦ κ. Καββαδία καὶ ἐν Χίῳ ὑπὸ τοῦ κ. Κορυμπιωτίου.

— Ἐπευρέθη εἰς τὴν Γερμανικὴν Σχολὴν νὰ περα-τώσῃ τὰς ἐν τῷ Κεραμικῷ ἀνασκαφάς.

— Ἐπευρέθη εἰς τὴν Γερμανὸν ἀρχαιολόγον κ. Μαρου-εκκινε βίως συνεχίσῃ τὰς μελέτας τοῦ εἰς τὸν Κεραμικὸν ἐν τῷ πρὸ τομῆς ἀνεκτεθέντι ἱερῷ περιβόλῳ τῶν Τρι-ταπυρίων καὶ ἐπισκευῇ μνημεῖα τινά.

— Ἐπευρετώθησαν αἱ ἐν Ἀέλοις ἀνασκαφαὶ τῆς Γαλ-λικῆς σχολῆς.

— Ἀπερσάθη ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ συμβουλίου ἡ συνέχισις τῆς ἀνασκαφῆς τῶν Προσπυλίων τῆς Ἀκρο-πόλεως καὶ ἡ στερεώσις ἰσχυρίων τινῶν τῆς Ἀθήνης.

— Ἐν Νικοπόλει αἱ ἐπὶ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐται-ρείας ἐπιμελείας τοῦ κ. Φιλαδέλφους ἐτελούνται ἀνα-σκαφαὶ ἔργων εἰς φῶς ἐπιτεμνόντων ἐπιγραφάς, ὥρατον μαρμαρίνην σαρκοφάγον μετὰ κτερισμάτων, ὕαλινα ποτή-ρια, λύχνους, χάλκινα κοσμήματα, νομίσματα Ἀγροῦστον καὶ ἄλλα.

— Ὡς γνωστὸν κατὰ τὴν μεγάλην ναυμαχίαν τὴν γενομέ-νην παρὰ τὸ Ἀκτιὸν ἀκρωτήριον πλησὺν τῆς Περσέβης ὁ ρωμαῖος Ἀγροῦστος ἐνίκησε κατὰ κράτος τὸν Ἀντι-όνην καὶ τὴν Κλεοπάτραν καὶ ἔγινε μονάρχης παντὸς τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Μετὰ τὴν νίκην ἔκτισεν ἐκεῖ πάλιν ἡν ὀνόμασε Νικόπολιν καὶ ἀνέγειρε ναὸν μέγαν. Τὸν ναὸν τοῦτον ἀνεκάλυψεν ὁ κ. Ἀλ. Φιλαδέλφους, ὅ-τε τηλεγράφη: «Ἀνακαλύφθη ἀνοικτὸν σταδίου Νικο-πόλεως ναὸς ἀρχαῖος ὅπου εἶχε μέγιστος καὶ πολυτελέστα-τος. Εἶχε μήκος περίπου 56 μέτρων, πλάτος 23 ὁμοῦ Κορινθιακοῦ, ἐκ λίθου λευκοῦ ἐπιχωρίου. Ἐπὶ ζωοφό-ρον ἐπιγραφὴ λατινικὴ κολλοσοειᾶς μήκους πολλῶν μέ-τρων. Μέγεθος ψηφίδων 0,20 μ. Ἀναφέρεται εἰς Αὐτο-κράτορα νικητὴν. Ἡ ἀνεύρεσις τοῦ ναοῦ εἶνε γεγονός-σημαντικώτατον, διότι πάντες μέχρι σήμερον ἀνέζητησαν αὐτὸν ἐπὶ ἄλλων λόγων».

— Ἐκ Ρώμης ἀγγέλλεται ὅτι πλησίον τοῦ λιμένος Ταλα-μόν εἰς τὸ Γκροσέτο ἀνεκαλύφθη μέγα μανωλεῖον περι-έχον ὅσα πολλῶν ἀνθρώπων. Πρόκειται περὶ τοῦ μαν-ωλεῖον μίας μεγάλης μάχης συναρθείσης κατὰ τὸ 225 πρὸ Χριστοῦ μετὰ τὴν γαλατικὴν καὶ ρωμαϊκὴν λεγέων καὶ κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐνίκησαν οἱ ἑταῖοι Πάπος καὶ Ρη-γιόλδος, περὶ ὧν ὁμιλεῖ ὁ Πολέβιος εἰς τὴν ἱστορίαν του. Κατὰ τὸ 1892 ἦδη εἶχεν ἀνεκαλυφθῇ ὁ ναὸς τὸν ὁποῖον οἱ Ρωμαῖοι εἶχον ἀνεγείρῃ τότε εἰς ἀνάμνησιν τῆς μεγά-λης αὐτῆς νίκης. Αἱ ἀνασκαφαὶ ἐξακολουθοῦσιν.

— Ἐν Ἀθήναις εἰς τὴν ὁδὸν Μαρθίνους ἀνευρέθησαν ἀνοικτὰ ἀρχαῖα τάφοι. Ὅσοι ἀπετελοῦντο ἐκ σαρκοφά-γων κατεσκευασμένων ἐκ πόρων ἀμυγδαλοῦ καὶ ἀνῆκον ὡς ἐφάνη ἐκ τῶν κτερισμάτων εἰς τὸ τέλος τοῦ πέμπτου αἰῶνος. Ἐντὸς αὐτῶν εὐρέθησαν διάφορα μικρὰ ἀγγεῖα μὲ μέλιον γάνωμα, ἐν μορμαρίνον ἀλάβαστρον καὶ μία κά-λυξ ἐκ λίθου γραμματιστοῦ.

— Μετεφέρθη εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον καὶ ἐφηρμό-σθη εἰς τὸν τοῖχον τῆς μεγάλης αἰθούσης του εἰς τὸ ἐ-πάνω πάτωμα, ἐν θαυμάσιον Ρωμαϊκὸν μωσαϊκὸν ἀν-καλυφθὲν ἐσχάτως μετὰ τῶν ἐρειπίων μίας ἐπαύσεως τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐποχῆς εἰς τὸ Χάμσουορδ τοῦ Ντορ-σέ. Τὸ Μωσαϊκὸν αὐτὸ ἔχει ὕψος 16 ποδῶν καὶ πλάτος 12, εἰς τὸ κέντρον δὲ αὐτοῦ ὑπάρχει λεπτοτάτη καὶ ὡ-ραιότατη εἰκὼν ἀναπαριστώσα τὴν Ἀφροδίτην ἀναδι-ο-

μένην ἐκ τῶν ὁδάτων. Εἰς τοὺς πόδας τῆς ὑπάρχει μία κογχύλη κυμανομένη εἰς τὰ κύματα. Ἡ κεφαλὴ τῆς εἰ-κόνης ἔχει καταστροφή ἐκ πυρκαϊῆς, ἀλλὰ ὅλον τὸ ὑπό-λοιπον διατηρεῖται θαυμάσια. Ἡ κεντρικὴ αὐτῇ εἰκὼν περιβάλλεται ἀπὸ πολλὰ γεωμετρικὰ σχήματα, ἐν εἰδει πλαισίου, ἀναπαριστάνοντα διαφόρους δελφίνας. Τὸ Μω-σαϊκὸν αὐτὸ ἔχει κατασκευασθῇ μὲ πέτρας διαφόρων χρο-μάτων, αἱ ὁποῖαι εἰνε ὡραϊόταται.

— Ἐτελεσθῶσαν ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀθήναις ἐν τῇ ὁδῷ Θεοφύλλου πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ Ὀδείου τοῦ Περικλέους καὶ ἐν Ὁρωπῷ εἰς τὸ Ἀμφιθέριον ἱερὸν ἐποπτεῖα τοῦ κ. Λεονάρδου.

— Ἐν Τελερινίῳ παρὰ τὸ χωρίον Σαλαμί εὐρέθη ἐνεπίγραφος στήλη ἀμφορομένη εἰς τὸν Ποσειδῶνα μετ' ἀγαλμάτων, ἐκονίζοντος ταύρου, τοῦ 3ου αἰῶνος π. Χ.

— Κατ' ἐκθεσιν τοῦ ἐφόρου ἀρχαιοτήτων κ. Κυπα-ρόφου ἐν θάσῳ διατηροῦνται τὰ ἐξῆς ὀρχαῖα οἰκοδόμηματα. Ὁ ναὸς τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος, ἡ στοὰ καὶ ὁ βωμὸς τῆς Ἀστέμδος Παυλῆς, τὸ θέατρον, τὸ θέωριον ἡ πι-θανώτερον Πρωτανεῖον, τὸ Βουλευτήριον καὶ ἡ ἀγία τοῦ Καρακάλλα. Εὐρέθησαν ἤδη 400 λαβαὶ πηλίων ἀμφο-ρέων ἐνεπίγραφοι.

— Ἐδόθη εἰς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἐταιρείαν ἡ ἄδεια ἀνασκαφῶν εἰς τὴν Πέλλαν τῆς Μακεδονίας, τὴν πατρίδα τοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου. Τῶν ἀνασκαφῶν θὰ ἐποπτεύσῃ ὁ κ. Οἰκονόμου.

— Ἐν Πομπητῇ γενομένων ἐσχάτως ἀνασκαφῶν εὐρέθη δοχεῖον πηλόν, περιέχον ὕδωρ. Καίτοι τὸ ὕδωρ τοῦτο εἶνε ἐν τῷ δοχεῖῳ ἀπὸ 18 αἰῶνων, διατηρεῖται ἀναλ-λοῦται.

— Ἐκ Βασιλικῶνος ἀγγέλλεται ὑπὸ τοῦ Ἑλλήνου πρε-σβετοῦ ὅτι ἀνεκαλύφθη ἐν Βαλτιμῶρῃ ἀρχαῖα Ἑλληνικὴ προτομὴ θαυμασῆς τέχνης, κλαπέσα πρὸ 10 ἐτῶν ἐκ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου. Ἡ προτομὴ παριστᾷ πενταετὴ παιδίον, εἶνε ἐκ Παγίου μαρμαρόν καὶ ἔχει ἄρτι θανατομένην τὸν λαίμῳ. Εὐρέθη θαμμένη ἐν τῇ κατοικίᾳ Ἑλλήνου. Ἡ ἀξία τοῦ ἀγάλματος ὑπολο-γίζεται εἰς 3,000,000 δρ.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ὁμοειδιστὴ καὶ κατ' ἐξοχὴν πατριωτικὴ ἡ ἰδέα τοῦ ἐν Ρόδῳ δημοσιογράφου κ. Γ. Δρακίδου νὰ ἐκδώσῃ **Λετύκων τῶν Δωδεκανήσων**. Περιλαμβάνει σύν-τομον ἀλλ' ἀκριβὴ ἱστορικὴν, ἐθνολογικὴν καὶ κοινο-τικὴν περιγραφὴν ἐκάστης τῶν δώδεκα Ἑλληνικῶν, ἀλλ' Ἱταλοκρατομένων νήσων τοῦ Αἰγαίου, γραφείσαν ὑπὸ εἰδικῶν ἐξ ἐκάστης νήσου λογίων. Τὸ ἔργον πολέμιον ἀληθῶς, κοσμεῖται ὑπὸ εἰκόνας ἐκάστης νήσου καὶ τῶν οὐρανιστέων τοπίων καὶ ἀρχαιολογικῶν μνημείων, 60 ἐν ὅλῳ, προτάσσεται δὲ ὥρατον συμβολικὸν σχεδιάσμα ὑπὸ τοῦ κ. Ροῦμπον τῶν δώδεκα νήσων ἐν εἰδει παρθένου, αἱ ὁποῖαι τείνον τὰς χεῖρας πρὸς τὴν νικητρίαν Ἑλλάδα. Ἐν τέλει καταχωροῦνται τὰ εὐχλωτα καὶ σθεναρὰ δη-μοψηφίσματα τῶν κατοίκων πασῶν τῶν νήσων, δι' ὧν διατηροῦνται ὁ ἀμετάσβετος αὐτῶν πόθος τῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἐν ὥσεως.

— «Amours—Peines—Folies». Ποιήσεις τοῦ Γάλλου ποιητοῦ Henry de Chertemps. Bibliothèque de la «Vie moderne» Lib. airie Falque. Αἰσθημα-βαθὴ, κυμάνσεις ποικίλων αἰσθημάτων, λύπης καὶ χαρᾶς, ἔρωτος καὶ πατρίδος, διαπνέουν τὸν ποιητικὸν αὐτὸν τό-νον. Ὁ ἴδιος ποιητὴς ἔχει γράψῃ καὶ μονόπρακτον ἴμ-μετρον θεατρικὸν ἔργον, τὸν «Ἑλληνικὸν Ἐρώτα».

Α. Παπαδόπουλος—Κεραμεύς.—Επὶ Γρ. Παπαμυχαήλ. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Βιογραφικὴ μελέτη περὶ τοῦ ἐκλιπόντος διαπρεποῦς παλαιογράφου, μετὰ πλήρους καταλόγου τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἀνεκδομένων εἰς 240, μελετῶν κατὰ τὸ πλεῖστον δημοσιευθεισῶν εἰς διάφορα περιοδικά. Ἐντὺς ἔργων θὰ ἴπτο ἡ συνομύμησις καὶ ἔκδοσις τῶν πολυτίμων συγγραμμάτων τοῦ μεγάλου βυζαντιολόγου.

★

Ἡ ἔκθεσις τῆς Ρώμης.—Εἰς ἰδιαιτέρον τεύχος μὲ καλλιτεχνικὰ εἰκῶνας ἐδημοσιεύθησαν τὰ πεπραγμένα τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ἑλληνικοῦ τμήματος τῆς ἐν Ρώμῃ ἐκθέσεως τοῦ 1911. Τὴν ἐκθεσὶν συντάξεν ὁ πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Θάναος Μπασιῆς.

★

Ἡ γυναῖκα.—Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ ἐξετάζεται ἡ γυνὴ ὡς προῦν τοῦ παρελθόντος, σύμφωνα πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ δικαιοῦς, ἔπειτα ὡς παράγων κοινωνικὸς καὶ ὡς παράγων πολιτισμῶν. Καὶ τέλος ὁ συγγραφεὺς καταλήγει εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν δικαίων ἀξιώσεων, τὰς ὁποίας ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ διὰ τὴν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν αὐτῆς. Ἡ μετάφρασις ἐπιτυχῆς τοῦ κ. Χ. Νεοζυλίου. Ἐξεδόθη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν καὶ Κοινωνιολογικὴν Βιβλιοθήκην Φέξη.

★

«Ὡς ταχύνωμεν τὸ δῆμα».—Θαύριον κατὰ τὸν Βουλγαρικόν, ποιητὴν ὑπὸ τοῦ γηραιῶ φιλολογιστοῦ λόγιου κ. Θεμ. Φιλαδελφίδου καὶ μελοποιητὴν ὑπὸ τοῦ νεωτερωτάτου συνθέτου κ. Δημ. Δοῦνη. Καταλληλότεστον ἵνα εἰσαχθῇ εἰς τὰ σχολεῖα.

★

Τὰ πρῶτα κριτικά.—Αἱ μελέται αὗται τοῦ κ. Κωνστῆ Παλαμᾶ ἀποτελοῦν σειράν ἐμβριθῶν κριτικῶν ἐπὶ τῆς Νεοελληνικῆς φιλολογίας καὶ τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων συγγραφέων—τοῦ Πήγα, τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Κάλφου, τοῦ Μαρκοῦ, τοῦ Πολυλά, τοῦ Λασκαρίτου, τοῦ Ροῦδου, τοῦ Βιζυρῶ, τοῦ Καραβίτσα, τοῦ Ψυχῆ καὶ π. Πλὴν τῶν γενικῶν περὶ τῆς τέχνης ἀντιλήψεων καὶ πρὸς τὴν κριτικὴν τοῦ ἔργου ἐνὸς ἐκάστου τῶν κρινομένων, περιλαμβάνονται καὶ ἐνδιαφερόντως περὶ τῶν συγγραμμάτων πληροφροσύνης. Αἱ μελέται αὗται τοῦ κ. Παλαμᾶ εἰς κοινὸν τόμον ἐξεδόθησαν εἰς τὴν Λογοτεχνικὴν Βιβλιοθήκην Φέξη, εἶνε δὲ αἱ γράμμαι εἰς καθαρεύουσαν, καὶ δι' αὐτὸ ἀναγνωσκονται μετὰ μεγαλειέτου ἐνδιαφέροντος.

★

Ἡθικὴ Σπινόσα.—Εἶναι τὸ κεφαλαῖον ἔργον τοῦ μεγάλου πανθέου φιλοσόφου. Ἐν αὐτῷ ἐπιστημονικῶς, διὰ κατ' ἐξοχὴν κριτικῆς μεθόδου ἀνέγεται ὁ συγγραφεὺς εἰς γενικωτάτας καὶ καθορισμένας ἀντιλήψεις περὶ Θεοῦ, περὶ ἀρχῆς καὶ τῆς φύσεως τῆς ψυχῆς, περὶ συναισθημάτων καὶ παθῶν, περὶ κοινωνίας, κοινωνικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἀνθρώπου κ.λπ. Αἱ ὑψηλαὶ καὶ ἐπὶ ἐπὶ ἐπὶ θεωρίαι αὐτοῦ ἀποτελοῦν κυριωτάτην βῆσιν τῆς νέας φιλοσοφίας. Τὸ σύγγραμμα τοῦτο εἰς μετάφρασιν καλλιλογικὴν ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Κωνσταντινίδου ἐξεδόθη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν καὶ Κοινωνιολογικὴν Βιβλιοθήκην Φέξη.

★

Τὸ Λυττινίδιον ὑπὸ Σοπενάνου.—Μετάφρασις κ. Ἀντ. Πολυμέρη. Ἐξεδόθη εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν καὶ Κοινωνιολογικὴν Βιβλιοθήκην Φέξη. Ὁμώμενος ἐκ τῆς ἐμπειρικῆς ψυχολογίας καὶ συνιδάζων τὰς παρατηρήσεις αὐτῆς πρὸς τὰ ἐκ τῆς φυσιολογίας πορίσματα, διερευνᾷ ἂν πραγματικῶς ὑπάρχῃ ἐλευθερία βούλησεως εἰς τὸν ἀνθρώπον, κατὰ πόσον δὲ οὗτος ὁρίζεται ἀναπόληστον ἐπίδρασιν προηγουμένων καὶ συγχρότων τοῦ ἐνεργειῶν, εἶναι δηλαδὴ οὗτος ἀποτέλεσμα μείλλον ἢ αἰτίων. Ἐπὶ τῇ βῆσει δὲ τῆς ἰδίας αὐτοῦ θεωρίας περὶ τοῦτον προσβαίνει ὁ Σοπενάνου ἀναπτύσσει συναφῶς τὰς περὶ τῆς ἠθικῆς ἀντιλήψεις αὐτοῦ, πόρισμα τῆς ὅλης φιλοσοφίας αὐτοῦ.

«Ὁ ὁμιλελλινισμὸς πάλαι καὶ νῦν»—ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐν Μονάχῳ Λυγούστου Χάξμπεργ. Ὁ σοφὸς καθηγητὴς ἐρευνᾷ τὴν φιλελλινικὴν κίνησιν ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐκθέτει τὰς διαφορὰς καθ' ὅν εἶχεν αὐτὴ νὰ παλαίῃ λόγῳ τῆς ἀντιδραστικῆς πολιτικῆς τοῦ Μέντερχ. Ὁ συγγραφεὺς ἀντιποθετοὺς πολλὰς σελίδας εἰς τὸν Βασίλεα τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκον, εἰς τὸν καθηγητὴν Χείρσον καὶ εἰς τοὺς διαφοροὺς ἄλλους ἐπιφανεῖς φιλελλήνας, ἐν οἷς συγκαταλέγει καὶ τὸν μέγαν ποιητὴν Γκαίτε. Ὁ Χάξμπεργ φρονεῖ ὅτι οἱ Ἕλληνες τοῦ 1913 εἶνε ἀντάξιοι τοῦ 1821.

★

Τὸ μεθυσογραφικὸν καὶ κριτικὸν ἔργον τοῦ Ε. Ροῦδου, ἐνὸς ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων πνευμάτων τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας, συνεκτινυμένη πλὴρως εἰς τοὺς ἐπτά τόμους, οἵτινες ἐξεδόθησαν εἰς τὴν Βιβλιοθήκην Φέξη. Οἱ δύο ὅροι ἐκδοθέντες, ἐπιμελεῖ τῶν κ. κ. Π. Πετροκοζίου καὶ Α. Ἀνδρεάδου περιέχον μελέτας φιλολογικὰς, καλλιτεχνικὰς, φιλοσοφικὰς, θεολογικὰς, ἱστορικὰς, ἐπιστημονικὰς, πρὸς δὲ ἐντυπώσεις καὶ ἀναμνήσεις, ὑπὸ τὸν τίτλον «**Πόρτρα καὶ Παραλειπούμενα**». Εἶνε παραδειγματικὴ ἡ ἐπιμέλεια καὶ ἡ στοργή, μετ' ἧς οἱ ἐκδοταὶ συνέλεξαν καὶ κατέταξαν τὰ ἔργα τοῦ Ροῦδου, ἀντιδεδωκότες μὲ σημειώσεις διαφωτιστικὰς. Οὕτω, εἰς τὸν Ἕλληνα ἀναγνώστην προσέεται συνεκτινυμένον τὸ πνεῦμα τοῦ Ἑλλήνου συγγραφέως, τὸ ὅποιον ἐπὶ μακρῶν σειρῶν ἐκκυριόρχηται καὶ ἤδη παραμένει πηγὴ κριτικῆς ἀξίτητος ὡς πρὸς τὴν πνευματικὴν κίνησιν τῶν προηγουμένων δεκαετηρίδων.

★

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Λαογραφία. Τόμος Δ' τεύχος Α—Β', πλουσιώτατον εἰς λαογραφικὰν ἑλικὴν. Δημοσιεύονται δημοτικὰ ἄσματα καὶ παραδόσεις. Ἰδιαίτερας μνείας ἄξια αἱ μελέται τοῦ κ. Πολύτου περὶ δραματικῆς τοῦ Ἀγ. Γεωργίου, καὶ τοῦ κ. Κουγέα περὶ τῶν ἐν τοῖς σχολείοις τοῦ Ἀρσένου λαογραφικῶν εἰδησέων. Δημοσιεύονται καὶ Μουσολογία Μαρινάτικα εἰς περὶ τὴν πολεμιστὴν κατὰ τὸν παρόντα πόλεμον, εἰκονίζοντα τὴν λαϊκὴν ψυχὴν καὶ ἐξαιρούμενα εἰς Σπασιατικὸν ὕψος.

★

Χρονικά. Φιλολογικὴ καὶ σατυρικὴ ἑβδομαδιαία ἐπιθεώρησις, ἐκδομένη ἐν Κ)πόλει ὑπὸ τῶν κ. κ. Χριστοφορίδου καὶ Χρηστίδου.

★

«L'Essor» Τεύχος 1913. Εἰδικὸν τεύχος ἀφιερωμένον εἰς τὸν Γάλλον ποιητὴν Ν. Βαυδουῖν.

★

Ὁρμή. Μηνιαῖον περιοδικόν. Ἔτος Α'. Ἀρ. 1. Συντακταὶ Β. Σιληρός καὶ Α. Κωνσταντινίδης. Ὡς ἐκ τοῦ τίτλου ἐμφαίνεται, συνεκτινυμένη τὰς ὁμηρικὰς λογοτεχνικὰς τάσεις τῆς νέας γενεῆς.

★

ΑΓΓΕΛΛΟΝΤΑΙ

Ὑπὸ τοῦ ἐν Κ)πόλει Ζωγράφου Γεωργίου ἀγγέλλεται ἡ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1914 ἔκδοσις, τὸ τέταρτον ἤδη, τοῦ ἑτησίου Ἡμερολογίου ἢ «**Ἐλπίς**».

★

Ἀγγέλλεται ἡ ἔκδοσις νέας Ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος καθημερινῆς, ὑπὸ τὸν τίτλον «**Νέα Ἑλλάς**», διεκμηνοῦσης τὰς γράμμους τῆς Κοινωνιολογικῆς ὁμάδος.

Νέα ἐπίσης ἐφημερίδα—οἰκονομολογικὴ—θὰ ἐκδοθῇ, ὁ «**Προοδότης**».